

MICHAŁOWICE

GMINNY BIULETYN INFORMACYJNY
STYCZEŃ 2020 (1/2020) WYDAWNICTWO BEZPŁATNE

Budżet gminy 2020

Podczas grudniowej sesji uchwalono
Budżet Gminy Michałowice na rok 2020.

Dochody w nowym roku wyniosą blisko 172 mln zł

Z dziejów Reguł

Jak spędziliśmy święta

Budżet gminy 2020

Podczas grudniowej sesji Rada Gminy Michałowice uchwaliła budżet gminy na rok 2020.

Dochody gminy wyniosą 171,97 mln zł. Niekorzystny wpływ na dochody mają centralnie wprowadzone zmiany w podatkach PIT stanowiących główne źródło gminnych przychodów. Pozytywny wpływ na dochody gminy ma coraz skuteczniejsze pozyskiwanie środków unijnych.

Wydatki zaplanowano na poziomie 188,95 mln zł, z czego 40,38 milionów (21,4%) przewidziano prorozwojowo na inwestycje. Pozostałą sumę gmina przeznaczy na pokrycie wydatków bieżących, z czego gros środków to wydatki konieczne na utrzymanie szkół, połowicznie tylko rekompensowane z budżetu państwa. Oprócz oświaty, w pakiecie wydatków dla mieszkańców istotne są także nakłady na kulturę i sport – gmina zamierza wydać na ten cel 6,66 mln zł. W związku ze wzrostem cen więcej wydamy na prąd (o 63%), a także odczuwamy w budżecie gminy wzrost kosztów odbioru odpadów (o 153%). Nie bez znaczenia jest również znaczny, 25% wzrost tzw. janosikowego, które zabierze z naszego budżetu aż 7,7 mln zł.

W związku z zobowiązaniami gminy z lat poprzednich (głównie kredyty, które spłacamy) oraz ze względu na konieczność ponoszenia przez nasz samorząd zwiększonych kosztów realizacji zadań publicznych, deficyt budżetu gminy na 2020 rok wyniesie 16,99 mln zł. Pokrycie tego deficytu jest rozłożone na lata, co uwzględniono m.in.: w Wieloletniej Prognozie Finansowej gminy Michałowice. Mimo deficytu nasza gmina ma możliwości rozwoju, które skutecznie staramy się wykorzystać m.in.: poprzez nowe inwestycje poprawiające jakość życia mieszkańców.

Zachęcamy do zapoznania się ze strukturą budżetu:

STRUKTURA DOCHODÓW GMINY NA ROK 2020

Łączna kwota dochodów wyniesie 171,97 mln zł, w tym:		
Wpływy z PIT oraz różnych podatków od osób fizycznych	78,61 mln	45,7%
Wpływy z CIT i różnych podatków od osób prawnych	19,46 mln	11,3%
Dotacje i wpływy związane z oświatą, w tym subwencja oświatowa	26,39 mln	15,3%
Programy dla rodzin i pomoc społeczna	24,22 mln	14,1%
Dotacje na projekty realizowane ze środków unijnych	6,27 mln	3,6%
Wpłaty za odbiór odpadów	7,9 mln	4,6%
Opłaty za pobór wody i zrzut ścieków	6,30 mln	3,7%
Najem i dzierżawa majątku gminnego	1,16 mln	0,7%
Pozostałe dochody	1,61 mln	0,9%

W strukturze dochodów, tak jak w latach ubiegłych, największe wpływy do budżetu gminy pochodzą z podatków od osób fizycznych i prawnych – na rok 2020 to w sumie **98,06 mln zł**, co stanowi **57,0 %** wszystkich wpływów do budżetu.

Po raz pierwszy od wielu lat dochody z podatku od osób fizycznych (tzw. PIT) pozostaną na podobnym poziomie jak w ubiegłym roku i wyniosą **64,82 mln zł** (wzrost zaledwie o 0,67% – w ubiegłych latach odnotowaliśmy wzrost na poziomie 10%). Jest to spowodowane głównie zmianami w prawie podatkowym: obniżeniem stawki podatku dochodowego od osób fizycznych, zwiększeniem kwoty wolnej od podatku oraz wprowadzeniem ulg dla osób poniżej 26 roku życia. **Oznacza to, że więcej środków finansowych pozostanie w kieszeni podatników, ale kosztem budżetu gminy, z którego finansowane są kluczowe wydatki takie jak utrzymanie naszych szkół, inwestycje budowy przedszkoli, nowych dróg, boisk, przyłączy do kanalizacji i wodociągów.** Środkiem zaradczym jest w tym wypadku systematyczne poszerzanie liczby mieszkańców rozliczających podatki PIT lokalnie.

Z pozostałych podatków (m.in. podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego, od środków transportu oraz czynności cywilno-prawnych) do budżetu gminy wpłynęło od osób fizycznych **13,79 mln zł**. Natomiast od osób prawnych wpływy te wyniosą odpowiednio: z tytułu CIT – 2,5 mln zł, a 16,96 mln zł z tytułu innych podatków.

Ponad 15% dochodów gminy stanowią dotacje i wpływy związane z oświatą o łącznej wartości 26,39 mln zł, w tym głównie państwowa subwencja oświatowa na każde dziecko uczące się w naszych szkołach, która wyniesie **23,65 mln zł**. Otrzymamy także inne wpływy i dotacje związane z oświatą i wychowaniem w kwocie 2,74 mln zł (m.in. dotacje z innych gmin za pobyt dzieci w przedszkolach niepublicznych). Jednakże pokryją one zaledwie połowę kosztów utrzymania placówek oświaty, ujętych w wydatkach budżetu (52,06 mln zł). Resztę potrzebnych środków gmina musi dopłacić z puli własnej.

Kolejną pozycję dochodów stanowi dotacja z budżetu państwa na działania związane ze wspieraniem rodzin, w tym świadczenia wychowawcze „Rodzina 500+”, „Dobry start”, a tak-

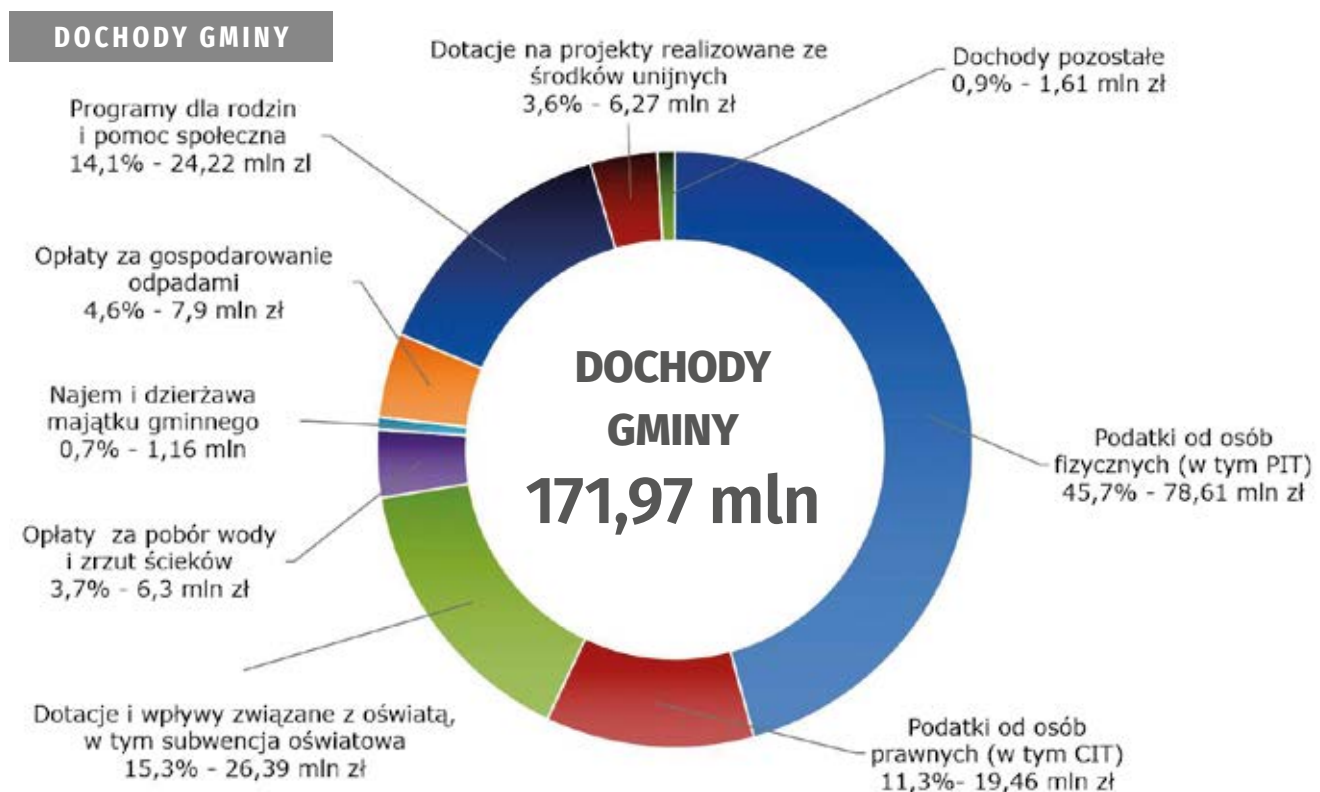
że świadczenia rodzinne, alimentacyjne oraz różne wpływy związane z pomocą społeczną. Wyniosą one łącznie **24,22 mln zł**.

Na projekty realizowane ze środków unijnych otrzymamy dofinansowanie 6,27 mln zł (3,6%) – to wzrost w stosunku do lat ubiegłych.

Największą część dotacji unijnych dotyczy inwestycji budowy parkingów *Parkuj i Jedź* w naszej gminie. Ponadto otrzymamy dofinansowanie m.in. na projekty społeczne – Klub Świetliki, Ponadnarodowa mobilność uczniów, Michałowicki program deinstytucjonalizacji systemu wsparcia osób niepełnosprawnych.

Planujemy, że **opłaty za gospodarowanie odpadami** wniosą do budżetu **7,9 mln (4,6%)**, a **opłaty za zrzut ścieków i pobór wody – 6,3 mln zł (3,7%)**. Należy jednak zauważyć, że koszty gospodarki odpadami wyniosą **8,85 mln zł**, co oznacza, że gmina musi pokryć różnicę ze środków własnych.

Pozostałe dochody gminne wyniosą **1,61 mln zł (0,9%)**, z czego ponad 1,1 mln zł otrzymamy w formie dotacji od innych gmin na realizację inwestycji związanej z przebudową rowu U-1.

W 2020 roku na realizację inwestycji przeznaczymy z budżetu gminy aż 40,38 mln zł, co stanowi 21,4 % wszystkich wydatków.

**WYDATKI
INWESTYCYJNE
40,38 mln**

Więcej niż połowa środków inwestycyjnych przeznaczona jest na budowę dróg, parkingów i tras rowerowych – 21,55 mln zł (53,4 %). Zaplanowano w sumie ponad 37 inwestycji. Przebudowane zostaną m.in.: ul. Bodycha w Opaczy-Kolonii, ul. Bankowa w Komorowie, ul. Wspólnoty Wiejskiej w Sokołowie oraz ul. Przytorowa w Regułach. Wśród pozostałych inwestycji znalazły się: budowa parkingów w Komorowie przy ul. Ceglanej i Kolejowej w ramach projektu unijnego *Parkuj i Jedź* oraz wykonanie dokumentacji projektowej dróg rowerowych w Michałowicach, wzdłuż ul. Jesionowej oraz wzdłuż ul. Sokołowskiej w Sokołowie i Pęcicach.

Budowa i modernizacja budynków oświaty – 6,94 mln zł (17,2 %) – wśród zaplanowanych zadań znalazły się m.in. wykonanie projektu i rozpoczęcie budowy przedszkola w Regułach (4,5 mln zł), przebudowa sali gimnastycznej w Michałowicach (0,7 mln zł), modernizacja obiektów szkolnych i przedszkolnych (1,1 mln zł), oraz wykonanie projektu przedszkola w Michałowicach (0,6 mln zł).

Odwodnienie gminy i zagospodarowanie terenów przy zbiornikach retencyjnych – 4,4 mln (10,90 %) – największa kwota została przeznaczona na przebudowę rowu odwadniającego U-1, inwestycję realizowaną wraz z innymi samorządami (3,3 mln zł). Pozostałe wydatki związane będą z modernizacją zbiornika retencyjnego w Komorowie oraz odwodnieniem terenów gminy, w tym Pęcic Małych.

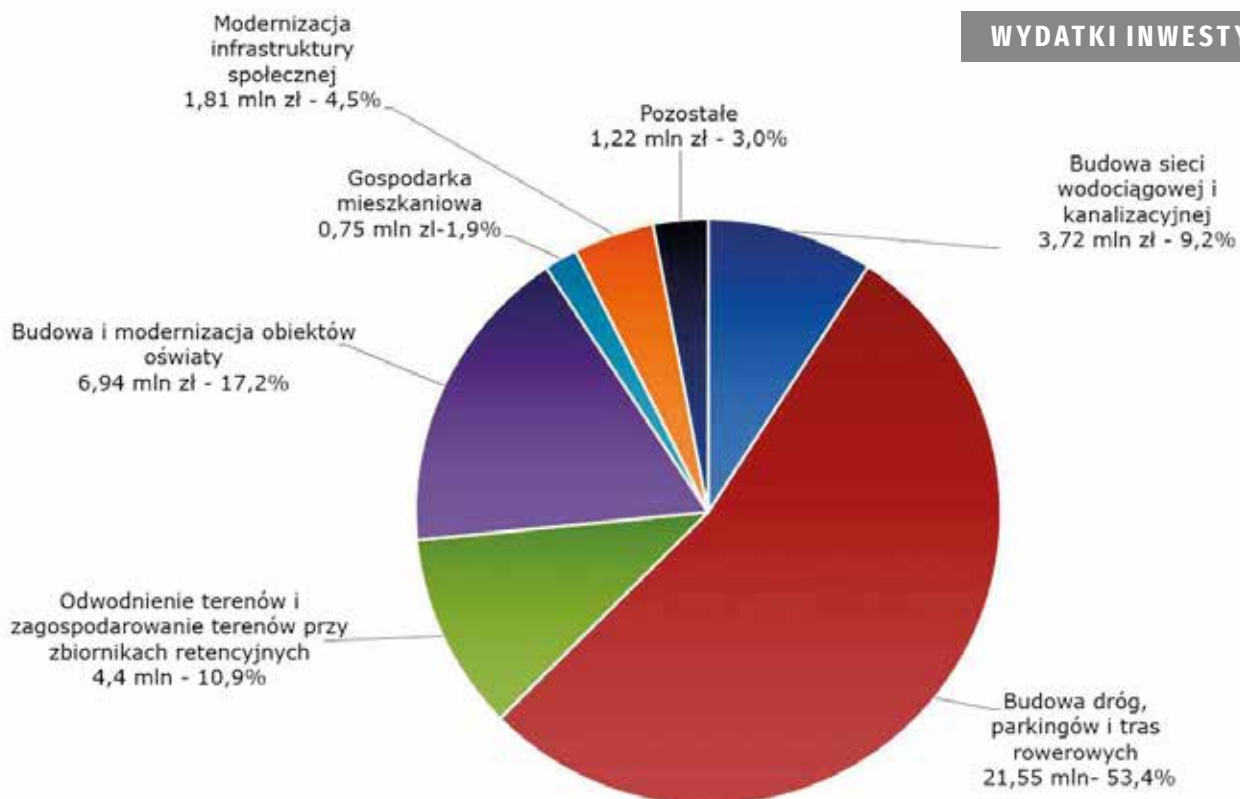
Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej – 3,72 mln zł (9,2 %) – zaplanowano 14 inwestycji, największą z nich będzie budowa i przebudowa sieci wodociągowej w Pęcicach, Sokołowie i Suchym Lesie (1,8 mln zł).

Infrastruktura społeczna – 1,81 mln zł (4,5 %) – w tej grupie działań zaplanowano: wykonanie dokumentacji projektowej i rozpoczęcie budowy Centrum Inicjatyw Kulturalnych w Komorowie (0,5 mln zł), rozbudowę świetlicy w Pęcicach Małych (0,6 mln zł), fazę projektową świetlicy w Pęcicach (0,1 mln zł) i modernizację świetlicy w Nowej Wsi (0,15 mln zł).

Gospodarka mieszkaniowa – 0,75 mln zł (1,9 %) - zaplanowano budowę budynków socjalnych (0,25 mln zł) oraz zakup mienia (0,5 mln zł).

Pozostałe wydatki majątkowe – 1,22 mln zł (3 %) – zostaną przeznaczone m.in. na: modernizację oświetlenia ulicznego (0,25 mln zł), zagospodarowanie terenu pod cmentarz komunalny w Michałowicach wraz z drogą dojazdową – 0,3 mln zł, wydatki związane z bezpieczeństwem i ochroną przeciwpożarową – 0,4 mln zł (w tym m.in. dofinansowanie zakupu radiowozu, zakup analizatora spalin i dymomierza).

WYDATKI INWESTYCYJNE

Łączna kwota wydatków bieżących w 2020 roku wyniesie 148,57 mln zł, co stanowi 78,6% całości wydatków.

**WYDATKI
BIEŻĄCE
148,57 mln**

Największą pozycję w wydatkach stanowi **edukacja i wychowanie – 52 mln zł, czyli 35% wydatków bieżących**. Co prawda gmina dostaje z budżetu państwa subwencję na utrzymanie szkół, lecz pokrywa ona jedynie niecałą połowę kosztów. Ponad 25,5 mln zł pochodzi z naszych dochodów własnych. Budżet obejmuje wydatki na:

Gminne szkoły – 38,7 mln zł – są to koszty związane z funkcjonowaniem szkół podstawowych w Komorowie, Nowej Wsi i Michałowicach, liceum ogólnokształcącego w Komorowie oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach: utrzymanie budynków, wynagrodzenia, dowożenie uczniów, doksztalcanie kadry, zakupy materiałów dydaktycznych, utrzymanie świetlic szkolnych oraz realizacja specjalnych metod pracy, a także obsługa ekonomiczno-administracyjna szkół.

Gminne przedszkola – 4,7 mln zł – są to koszty związane z utrzymaniem 2 gminnych przedszkoli, w Michałowicach i Nowej Wsi. Do budżetu gminy w formie opłaty stałej oraz za wyżywienie rodzice wpłacają 0,6 mln zł. Pozostałe koszty gmina poniesie z własnych środków.

Niepubliczne przedszkola i inne placówki wychowania dzieci – 8,6 mln zł. Co miesiąc gmina dopłaca do każdego dziecka uczęszczającego do niepublicznego przedszkola **719,39 zł**, uczęszczającego do punktu przedszkolnego - **383,68 zł**, do żłobka - **400 zł**, do klubu dziecięcego – **200 zł**. Łączna kwota poniesiona na placówki niepubliczne z tego tytułu wyniesie 7,1 mln zł. Dodatkowo przeznaczymy 1,5 mln zł na realizację zadań wymagających stosowania specjalnych metod nauki.

Kolejną znaczną pozycję w wydatkach stanowi **utrzymanie infrastruktury drogowej, porządku i ochrona środowiska – 33,11 mln zł (22,3%)**. Obejmuje ono następujące wydatki szczegółowe:

- utrzymanie sieci wodociągowej i sanitarnej – 9,52 mln zł
- odbiór odpadów – **8,85 mln zł**
- utrzymanie infrastruktury drogowej – 5,3 mln zł, w tym bieżące remonty, zimowe utrzymanie dróg, chodników, tras rowerowych, uzupełnienie znaków
- zapewnienie porządku na terenie gminy – 3,52 mln zł - m.in. utrzymanie zieleni, prace porządkowe, obsługa kabin sanitarnych, zabezpieczenie opieki nad zwierzętami bezdomnymi;
- oświetlenie dróg i placów – 2,89 mln zł.
- dofinansowanie i utrzymanie transportu zbiorowego – 2,69 mln zł, w tym dofinansowanie 6 linii autobusowych, utrzymanie i rozbudowa systemu *Rower gminny* i dopłaty do wspólnego biletu WKD;
- ochrona powietrza – 0,33 mln zł – dotacje na wymianę pieców oraz utrzymanie sieci czujników do pomiaru pyłów zawieszonych.

Dużym obciążeniem budżetu gminy jest tzw. **janosikowe**, czyli obowiązkowa subwencja wyrównawcza, którą przekazujemy na rzecz biedniejszych samorządów. Wyniesie ona **7,68 mln zł**, co stanowi 5,2% wydatków gminy. Co miesiąc na rzecz gmin biedniejszych będziemy przekazywać kwotę w wysokości 639 594 zł.

Pomoc społeczna i wsparcie dla rodzin - 28,65 mln zł (19,3%) z czego na programy wspierania rodzin (w tym „500 plus” i „Dobry start”) oraz świadczenia rodzinne zaplanowano 24,8 mln zł. W grupie tej znajdują się także koszty pomocy osobom najuboższym i znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, związane z funkcjonowaniem GOPS oraz przeznaczone na projekty społeczne – Klub Świetliki, Michałowicki program deinstytucjonalizacji systemu wsparcia osób niesamodzielnych i Dzienny Dom Seniora.

Administracja publiczna – 13,92 mln zł (9,4%) to wydatki związane z funkcjonowaniem urzędu i rady gminy, w tym m.in. utrzymanie budynku, zakup materiałów i wyposażenia, realizacja zadań, wynagrodzenia i ich pochodne, diety radnych i sołtysów, a także wydatki związane z projektem „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminie Michałowice”.

W budżecie przewidziano również pokaźne kwoty na kulturę i sport – w sumie **6,66 mln zł**. Jak co roku gmina przeznaczy dużą część z tych środków na konkursy dla organizacji pozarządowych. Na organizację działań kulturalnych i sportowych odpowiadających potrzebom mieszkańców wydatkowane będą także fundusze osiedlowe i sołectkie stanowiące część budżetu gminy.

Planowane wydatki na **kulturę** wynoszą **3,97 mln zł (2,7%)** i zawierają:

- utrzymanie gminnych **bibliotek** 1,2 mln zł,
- dotacje dla organizacji pozarządowych - 0,65 mln zł,
- działania kulturalne w ramach funduszy sołectkich i osiedli – 0,6 mln zł,
- utrzymanie 11 świetlic – 1,1 mln zł,
- ochrona zabytków – 0,4 mln zł.

Planowane wydatki **na sport** wynoszą **2,69 mln zł (1,8%)**, w tym:

- utrzymanie obiektów sportowych i rekreacyjnych – 1,8 mln zł,
- dotacje dla organizacji pozarządowych – 0,6 mln zł,
- działania sportowe i rekreacyjne w ramach funduszy sołectkich i osiedli – 0,2 mln zł,
- stypendia sportowe dla uczniów osiągających wybitne sukcesy – 0,1 mln zł.

Planowane wydatki na **promocję** to **2,03 mln zł (1,4%)** – środki przeznaczone zostaną na organizację kilkudziesięciu przedsięwzięć m.in. związanych z obchodami 30. rocznicy funkcjonowania samorządu gminnego, dnia dziecka, koncertów, uroczystości patriotycznych, pikników i festynów, spotkań autorskich, półmaratonu i biegu *Lasy nad Utratą* oraz turniejów związanych z różnymi dyscyplinami. Wydatki te obejmują także działania informacyjno-promocyjne (m.in. wydawnictwa, w tym biuletyn gminny, publikacje prasowe, publikacje na stronach www, kampanie promocyjne).

Gospodarka gruntami i nieruchomościami – 1,87 mln zł (1,3%) – zaplanowane wydatki przeznaczone będą na wypłatę ewentualnych odszkodowań za grunty przejęte na rzecz gminy, a także koszty za usługi notarialne, geode-

zyjne i rzeczoznawców oraz związane z obsługą budynków komunalnych, w tym ich remontów.

Obsługa długu publicznego – 0,36 mln zł (0,2%) – wydatki przeznaczone są na pokrycie kosztów zaciągniętych zobowiązań.

Wydatki pozostałe – 2,29 mln zł (1,5%) - do grupy tej zaliczamy wydatki związane m.in. ze sporządzeniem planów zagospodarowania przestrzennego, wydatki na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową gminy (w tym dofinansowanie służb mundurowych, policji, wydatki związane z utrzymaniem OSP Nowa Wieś), wydatki na ochronę zdrowia, dekoracje świąteczne placów i ulic, a także rezerwa budżetowa.

Przyjęty budżet gminny stawia przed nami duże wyzwania. Cieszy mnie kwota przeznaczona na inwestycje – choć gdyby nie obciążające „janosikowe”, to moglibyśmy zrobić jeszcze więcej. No cóż, solidarność społeczna kosztuje. Docenić należy również aktywność zarówno organizacji i stowarzyszeń, jak i sołectw i zarządów osiedli, które występują o coraz więcej pieniędzy z przeznaczeniem na działania odpowiadające bezpośrednio na zdrowotne, kulturalne i rozwojowe potrzeby mieszkańców.

Niepokoi centralny wzrost wydatków związany z podwyżkami cen energii czy wywozu śmieci. Każdy z nas odczuwa, jak ubywa mu pieniędzy w portfelu i odczuwa to także gmina. Zmusza nas to do trudnych czasem wyborów. Niemniej jednak z tym budżetem możemy sprawić, by nasza gmina nadal się rozwijała, a życie w niej było coraz lepsze i ciekawsze. Jako mieszkańcy zadbajmy też o to, by nasze podatki zasilają miejsce, gdzie nasz dom.

Małgorzata Pachecka

wójt gminy Michałowice

Dotacje na wymianę pieca

W styczniu ruszył kolejny nabór wniosków do gminnego programu wymiany pieców. W 2019 roku przyznaliśmy dotację na ten cel dla 56 osób. Mieszkańców, którzy jeszcze nie skorzystali z programu, zachęcamy do składania wniosków o dotację na zakup pieca gazowego, który zastąpi obecnie użytkowany piec spalający paliwo stałe (węgiel, drewno, koks). Nabór wniosków będzie trwać do końca maja 2020 r. Poniżej przedstawiamy pomocne informacje dotyczące dotacji. **Razem zadbajmy o środowisko i czyste powietrze bez smogu!**

Co jest przedmiotem dotacji?

- Zakupiony nowy piec gazowy.
- Nowy piec gazowy powinien należeć do urządzeń niskoemisyjnych, które posiadają sprawność wytwarzania ciepła określoną w dokumentacji technicznej wyższą niż 92% oraz spełniają aktualne normy związane z ochroną środowiska.

Co nie wchodzi w skład dotacji?

- Dotacja nie obejmuje kosztów opracowania projektu instalacji, montażu instalacji, przebudowy instalacji grzewczej, kosztów uzyskania stosownych pozwoleń, doprowadzenia przyłącza gazowego, kosztów wykonania audytu energetycznego.

Kiedy dokonać zakupu pieca?

- Zakupu można dokonać po podpisaniu umowy dotyczącej udzielenia dotacji celowej z budżetu Gminy Michałowice na zakup pieca gazowego!

Kto może ubiegać się o dofinansowanie pieca?

- Osoby fizyczne, wspólnoty mieszkaniowe, osoby prawne, przedsiębiorstwa, jednostki sektora finansów publicznych będące gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi.

Niezbędne dokumenty

- Wniosek wraz z załącznikami dostępny jest na stronie internetowej www.piece.michalowice.pl lub do pobrania osobiście w Urzędzie Gminy Michałowice, pokój 110, I piętro.
- Dokument potwierdzający prawo do dysponowania nieruchomością (aktualny odpis zwykły z księgi wieczystej).

Regulamin dotacji celowej oraz szczegóły programu dostępne są na stronie www.piece.michalowice.pl

Jakie podstawowe warunki muszą spełniać, aby otrzymać dofinansowanie?

Należy posiadać tytuł prawny do nieruchomości zlokalizowanej na obszarze naszej Gminy oraz przyłącze gazowe na terenie nieruchomości.

Warunkiem otrzymania dotacji jest posiadanie systemu ogrzewania w postaci pieca węglowego niespełniającego standardów dotyczących poziomu emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery.

Kwota dofinansowania

7 000,00 złotych brutto, jednakże nie więcej niż 100% poniesionych kosztów zakupu pieca gazowego.

Wszelkie informacje można uzyskać telefonicznie tel. (22) 350 91 18 lub pod adresem e-mail: piece@michalowice.pl

Fundusze osiedlowe

W budżecie gminy Michałowice na 2020 r. zagwarantowano środki na realizację przedsięwzięć służących poprawie warunków życia mieszkańców poszczególnych miejscowości. Budżet sołecki i osiedlowy jest formą budżetu partycypacyjnego. Prezentujemy budżety osiedli: Granica, Komorów i Michałowice.

Michałowice Osiedle
76 100 zł

1. Zajęcia rekreacyjno-sportowe
18430 zł
2. Zakup urządzeń rekreacyjno-sportowych
4000 zł
3. Zajęcia i imprezy aktywizujące mieszkańców
53670 zł

Komorów Osiedle
76 100 zł

1. Organizacja wydarzeń sportowych:
  - 4500 zł - zajęcia z jogi
  - 3600 zł - zajęcia „zdrowy kręgosłup”
  - 3000 zł - zajęcia z zumbi
  - 3500 zł - zajęcia z pilatesu
  - 8000 zł - festyn „Aktywny Komorów”
2. Organizacja wydarzeń kulturalnych:
  - 6000 zł - warsztaty ceramiczne
  - 7400 zł - zajęcia plastyczne z dziećmi
  - 4000 zł - warsztaty taneczne dorosłych
  - 3000 zł - warsztaty taneczne młodzieży
  - 5500 zł - warsztaty fotograficzne
  - 4500 zł - warsztaty tanga argentyńskiego
  - 4500 zł - organizacja Klubu Filmowego
  - 10000 zł - całoroczne sobotnie zajęcia dla dzieci w wieku 6-12 lat w „Warsztacie” (w tym pokazy filmowe, animacje, spektakle teatralne, gry planszowe)
  - 1000 zł - turniej Scrabble
  - 5100 zł - potańcówki z muzyką na żywo
3. Dokarmianie bezdomnych zwierząt
2500 zł

Granica Osiedle 76 100 zł

1. Organizacja zajęć rekreacyjno- sportowych:

- 5840 zł - pilates
- 3240 zł - aktywny senior
- 3400zł - ping-pong
- 3040 zł - zumba dla dzieci
- 5840 zł - zumba młodzieży i dorosłych
- 8880 zł - taniec (dwie grupy)
- 2960 zł - fitness
- 3100 zł - aktywny maluch
- 5700 zł - joga dla kręgosłupa

2. Organizacja imprez i zajęć aktywizujących mieszkańców:

- 3600 zł - plastyka dla dzieci
- 5100 zł - zajęcia kreatywne dla dzieci
- 1800 zł - Laboratorium Juniora
- 7000 zł - koncerty
- 2000 zł - zabawy taneczne
- 2000 zł - warsztaty dla osób w różnym wieku
- 12600 zł - imprezy integrujące i aktywizujące mieszkańców.

Michałowice budują karmniki

Młotki, śrubokręty i wkrętarki w dłoniach dużych i małych nieźle się spisały podczas rodzinnych warsztatów mieszkańców osiedla Michałowice, zorganizowanych przez Zarząd Osiedla i Bibliotekę w Michałowicach. Wspólnie budowano karmniki dla ptaków, tak potrzebne w okresie późnej jesieni, a zwłaszcza zimy.

Smacznie i zdrowo w Komorowie

Wśród bogatej oferty zajęć cyklicznych organizowanych przez Zarząd Osiedla Komorów znajdują się warsztaty kulinarne dla dzieci. Podczas spotkań „Odczarować owsiankę” oraz „Warzywa i owoce nie muszą być nudne” uczestnicy poznali przepisy m.in. na pyszną i zdrową granolę na śniadanie, owsiankowe kule mocy oraz zdrowe i kolorowe przekąski warzywno-owocowe.

Granica – nasze serce i płuca

Podczas pikniku w Granicy otwarto nowe gminne trasy „Biegnij, jedź, maszeruj z Gminą Michałowice”, które zaprojektował i oznaczył w terenie komandor maratonów Radek Chlebicki. Po wspólnym spacerze nordic walking był grill, poczęstunek od Kół Gospodyń z Granicy i Nowej Wsi oraz pokaz ekologicznego palenia w piecu przeprowadzony przez OSP z Nowej Wsi.

Działania dla seniorów

w Gminie Michałowice

Na terenie gminy Michałowice mieszka ponad 3,5 tys. seniorów, a z roku na rok ich liczba stale wzrasta. 10 lat temu seniorzy stanowili 15% naszej społeczności, obecnie już co piąty mieszkaniec gminy jest seniorem.

Gmina Michałowice realizuje liczne działania mające na celu wsparcie tej grupy społecznej. Z roku na rok skala pomocy rośnie, zarówno w zakresie nakładów finansowych, jak i nowych metod opieki oraz form aktywizacji osób starszych.

W 2019 roku na działania dla seniorów przeznaczaliśmy łącznie z budżetu gminy kwotę blisko 950 tysięcy złotych. Z tego organizacje pozarządowe, w tym Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów oraz jego Koła Terenowe, Komorowskie Stowarzyszenie Aktywnych Seniorów i Osób Dotkniętych Chorobą Parkinsona, Stowarzyszenie K40 oraz inne lokalne stowarzyszenia działające na rzecz seniorów otrzymały dofinansowanie w wysokości ponad 245 tys. złotych. Do tego doszły działania organizowane przez urząd gminy i GOPS, których koszt to blisko 160 tysięcy zł. Z kolei na działalność Dziennego Domu Seniora gmina przeznaczyła w 2019 roku ponad 540 tysięcy złotych.

Komorowskie Stowarzyszenie Aktywnych Seniorów i Osób Dotkniętych Chorobą Parkinsona przeznaczyło dotacje gminne na warsztaty i wycieczki zachęcające seniorów do aktywności kulturalnej oraz społecznej. W tym celu stowarzyszenie zorganizowało również niezwykle koncert wspomnień z piosenkami z repertuaru m.in.: Ireny Santor, Hanny Banaszak, Kaliny Jędrusik, Agnieszki Osieckiej, Wojciecha Młynarskiego i Marka Grechuty.

Dotacje dla organizacji pozarządowych na działania dla seniorów

Spotkanie świąteczne Koła Emerytów w Granicy.

Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w 2019 roku otrzymał od gminy Michałowice największą dotację spośród wszystkich stowarzyszeń senioralnych – 184 462 zł. Środki te przeznaczone na organizację licznych spotkań okolicznościowych dla seniorów m.in.: z okazji świąt, jubileuszy, Dnia Babci i Dziadka. W programie działań dotowanych przez gminę znalazły się także różnorodne wyjazdy i wycieczki organizowane przez Związek Emerytów i Koła Terenowe. Z funduszy gminy finansowano również działalność chórów: „Czerwone Korale” w Opaczy-Kolonii oraz „Michałowiczanka” w Michałowicach.

Stowarzyszenie Aktywnych Seniorów – Gala Wolontariatu 2019

Uczestnicy Teatralni realizują swoje pasje i talenty aktorskie. Projekt zachęca do aktywności kulturalnej i artystycznej.

Michałowski Uniwersytet Otwarty Wszelkiego Wiek to nowa oferta dla seniorów. Pilotażowy program ruszył wiosną 2019 r. z inicjatywy Stowarzyszenia Przyjazne Jutro, a wykłady dotyczyły m.in.: tematyki prozdrowotnej, nowych technologii oraz tematów związanych ze światem muzyki. Projekt pilotażowy pokazał, że seniorzy są żywo zainteresowani Uniwersytetem i urząd gminy postanowił kontynuować wykłady w semestrze jesiennym, w którym przeprowadzono 10 spotkań dotyczących m.in.: lokalnej historii, osiągnięć wybitnych postaci świata literatury, odkryć medycyny, aktywności fizycznej i tematyki dendrologicznej. Uzupełnieniem wykładów była wycieczka i warsztaty z programu „Kultura Dostępna”.

Wykłady Uniwersytetu Otwartego umożliwiają seniorom zdobywanie wiedzy w różnych dziedzinach.

Szkoła Super Eko-Babci 2019

Szkoła Super-Eko-Babci to także nowość wśród propozycji dla seniorów. Spotkania i warsztaty w 2019 r. prowadzili specjaliści różnych dziedzin kładąc nacisk na dialog i rozmowę w grupie – o życiu, rodzinie, wychowaniu wnucząt, rozwoju osobistym i potrzebach realizacji swoich zainteresowań i pasji na emeryturze. Uczestnicy spotkali się m.in.: z Beatą Borucką – super babcią, która chętnie dzieli się doświadczeniem wychowywania wnucząt. Na zajęcia i warsztaty można było przyjść z wnukami, co nadało międzypokoleniowy wymiar Szkole Eko-Babci.

Seniorzy są także liczną grupą, która chętnie uczestniczy w **INICJATYWACH SPOŁECZNYCH** – żywotnym tego przykładem jest aktywność senierek w ramach Kół Gospodyń Wiejskich, gdzie panie mogą pochwalić się swoim doświadczeniem i zdolnościami kulinarnymi, mogą też rozwijać pasję w zakresie rękodzieła oraz korzystać aktywnie z szeregu innych form życia wspólnotowego, co skutecznie przeciwdziała wykluczeniu społecznemu i osamotnieniu osób starszych.

Wypieki naszych senierek z Kół Gospodyń.

Działania organizowane przez Urząd Gminy Michałowice

Gminny Dzień Seniora 2019

W 2019 roku, w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Osób Starszych, urząd gminy zorganizował **Gminny Dzień Seniora**. Uroczyste spotkanie w Venecia Palace z koncertem i tańcami było okazją do integracji wszystkich środowisk, grup i organizacji senioralnych z naszego terenu. Podczas gali serdeczne podziękowania złożyła seniorom Wójt Gminy, Małgorzata Pachecka, kierując szczególne słowa uznania do osób aktywnie zaangażowanych w działalność na rzecz osób starszych. W trakcie uroczystości naszym mieszkańcom wręczono przyznane przez Prezydenta RP *Medale za długoletnie pożycie małżeńskie*.

Warto podkreślić, że seniorzy chętnie korzystają nie tylko z oferty im dedykowanej, ale także ze wszystkich dostępnych dla mieszkańców spotkań tematycznych, warsztatów i koncertów organizowanych w ramach gminnej oferty kulturalnej. Dużym zainteresowaniem cieszą się też cykliczne **zajęcia rekreacyjne i usprawniające, które pozwalają zachować dobrą kondycję fizyczną** - przedsięwzięcia te finansowane są z funduszy sołectkich i osiedlowych.

Zajęcia usprawniające realizowane są cyklicznie w świetlicach, blisko miejsca zamieszkania seniorów.

Dzienny Dom Senior+ w Komorowie

Przez cały rok 2019 seniorzy mogli korzystać z gminnych usług opiekuńczych dostępnych m.in.: w ramach Programu Opieka 75+. Nakłady na ten cel wyniosły łącznie 45 359 zł.

Dzięki przystąpieniu do programu „Gmina Przyjazna Seniorom” w naszym urzędzie można wyrobić Ogólnopolską Kartę Seniora, która uprawnia do zniżek w rozmaitych punktach, instytucjach i ośrodkach zdrowia w całej Polsce. Od października do grudnia 2019 r. urząd prowadził również AKCJĘ BEZPŁATNYCH SZCZEPIEŃ PRZECIWI GRYPIE dla seniorów posiadających Kartę Mieszkańca Gminy Michałowice.

Dzienny Dom Seniora i działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Dzienny Dom Senior+ rozpoczął działalność na początku 2019 roku w Komorowie, przy ulicy Ceglanej. Dom posiada 30 miejsc i funkcjonuje 8 godzin dziennie, od poniedziałku do piątku.

Oferta Dziennego Domu Senior+ skierowana jest do mieszkańców gminy w wieku powyżej 60 roku życia, nieaktywnych zawodowo. Każdemu uczestnikowi zostaje zapewniona pomoc i wsparcie w czynnościach dnia codziennego, gorący posiłek oraz udział w zajęciach aktywizacyjnych, ruchowych, sportowo-rekreacyjnych, edukacyjnych i kulturalno-oświatowych. Seniorzy nawiązują nowe znajomości, dzielą się swoim doświadczeniem i rozwijają zainteresowania. Dzięki zajęciom polepsza się ich kondycja fizyczna i psychiczna.

W zależności od indywidualnych potrzeb i sytuacji życiowej istnieje **możliwość dowozu** uczestników z miejsca zamieszkania do siedziby Domu Seniora. Przyznanie wsparcia w Dziennym Domu Senior+ następuje na podstawie złożonego wniosku wraz z wymaganymi dokumentami – więcej informacji na ten temat można znaleźć na stronie GOSP. Działalność Dziennego Domu Seniora współfinansowana jest ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Wieloletniego „SENIOR +” na lata 2015-2020.

W 2019 r. liczne działania dla seniorów realizował **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej**, który w tym zakresie współpracuje z wieloma instytucjami pomocowymi. Seniorzy skorzystali z cyklu spotkań informacyjnych, konsultacji z pracownikami ZUS oraz spotkań z policją organizowanych w trosce o bezpieczeństwo osób starszych. Nie zabrakło także zajęć poświęconych racjonalnemu przyjmowaniu leków. Do osób 60+ adresowane były również bezpłatne badania i konsultacje pod kątem wykrywania cukrzycy oraz warsztaty rehabilitacyjne, które prowadził Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny. W 2019 roku, wychodząc naprzeciw potrzebie uczestnictwa seniorów w kulturze i rozwijania pasji, GOSP zorganizował warsztaty urządzania, pielęgnowania i projektowania ogrodów, oraz zaprosił seniorów do udziału w akcji „Narodowe Czytanie”.

Nowe projekty dla seniorów w 2020 r.

Urząd Gminy Michałowice przystąpił do opracowania Programu Polityki Senioralnej na lata 2020-2023. Program pozwoli zaplanować rozwój nowych form wsparcia dla osób starszych. Już w 2020 roku wdrożymy **NOWY PROJEKT DEDYKOWANY SENIOM – BĘDZIE TO SYSTEM TELEOPIEKI**. Uczestnicy projektu zostaną wyposażeni w **elektroniczne opaski** monitorujące podstawowe funkcje życiowe, m.in. pomiar rytmu serca, czy temperaturę ciała. Urządzenie posiada także sygnalizator upadku oraz moduł informujący o konieczności zażywania leków. Opaska sama rejestruje wskaźniki, kontroluje i sygnalizuje sytuacje odbiegające od normy do centrum nadzoru, które będzie natychmiast reagować i wzywać w razie konieczności służby ratunkowe. System będzie też wykorzystywany do szybkiego kontaktu z rodziną. Urządzenie działa całą dobę. Projekt uwzględni zakup zestawów teleopieki, usług niezbędnych do funkcjonalności tego systemu i opiekę centrum nadzoru. **Na program, z którego m.in.: będzie realizowana teleopieka, gmina pozyskała dofinansowanie w wysokości ponad 1,33 mln złotych.**

Red. UG

Konkurs fotograficzny

rozstrzygnięty

Renata Zarychta (w kategorii dorośli) i Rafał Bryl (kategoria do 18 lat) zostali zwycięzcami konkursu fotograficznego „Moje miejsce - odkrywamy piękno gminy Michałowice”, który zorganizowało Towarzystwo Komorowianie w ramach projektu Lokalnej Grupy Działania Nadarzyn-Raszyn-Michałowice. Do konkursu zgłoszono ponad 130 prac. Grand Prix przewodniczącej jury, Lidii Popiel, otrzymała Marta Ożóg. Gratulujemy!

Jury w składzie: Lidia Popiel (przewodnicząca), Małgorzata Pachecka, Ewa Kisiel, Jolanta Skrzypczyk i Dominik Budecki przyznało nagrody i wyróżnienia w dwóch kategoriach – dorośli oraz osoby do 18 roku życia.

Nagrodzeni w kategorii dorośli

- I miejsce** – Renata Zarychta – *Poranek*
- II miejsce** – Wiesław Kaluszka – tryptyk *Jesień nad Utratą*
- III miejsce** – Marta Ożóg – cykl *Ludzie wody*
- Wyróżnienie** – Sławomir Kołodziejczyk – *Kapliczka nad Utratą*

Nagrodzeni w kategorii do 18. roku życia

- I miejsce** – Rafał Bryl – *Mgła*
- II miejsce** – Julia Malinowska – *Natura*
- III miejsce** – Mikołaj Warsztoccki – *Pęcicki Zamek*
- Wyróżnienie** – Karolina Pruchniak – *Yeti zwiedza gminę Michałowice*

Grand Prix przewodniczącej jury Lidii Popiel otrzymała Marta Ożóg

I miejsce – Renata Zarychta – *Poranek*

I miejsce – Rafał Bryl – *Mgła*

Nagrody i wyróżnienia zostały wręczone podczas XIII sesji rady gminy, która odbyła się 28 października w Urzędzie Gminy Michałowice. Zwycięzcy otrzymali nagrody pieniężne (I miejsce – 1000 zł, II – 700 zł; III -300 zł, wyróżnienie – 250 zł, Grand Prix - 500 zł).

Efektom konkursu jest album z najlepszymi zdjęciami, który został wydany w ramach realizacji projektu LGD Nadarzyn-Raszyn-Michałowice. Wszystkie fotografie oraz lista nagrodzonych dostępne są na stronie internetowej Towarzystwa Komorowianie.

VI Spotkanie z

Szeleszczącymi Kartami

Uczniowie i absolwenci wraz z nauczycielami ze szkoły w Nowej Wsi już po raz kolejny przygotowali spotkanie z Szeleszczącymi Kartami pt.: „Żołnierz, poeta, czasu kurz...”

Tegoroczna edycja Spotkań z Szeleszczącymi Kartami miała miejsce o nietypowej porze. Tym razem to nie czerwiec, ale listopadowy wieczór sprzyjał refleksji towarzyszącej poezji reprezentanta Pokolenia Kolumbów – **Krzysztofa Kamila Baczyńskiego**. Dlaczego taki czas i taki poeta? Odpowiedź niosą dwie daty szczególnie ważne w tym roku dla historii Polski: 80. rocznica wybuchu II wojny światowej oraz 75. rocznica powstania warszawskiego. Trudny w swej wymowie, ale niezwykle poruszający Baczyński wydał się najwłaściwszą postacią – symbolem tych strasznych czasów. Stąd też tytuł tegorocznych Szeleszczących Kart: „Żołnierz, poeta, czasu kurz...”, a miejsce...Kawiarnia Niezłomna.

W czwartek 28 listopada wieczorem w murach szkoły w Nowej Wsi pojawili się znakomici goście. Byli to m.in.: **kpt. Wojciech Cygański ps. Cygan II** – powstaniec warszawski z żoną panią **Anną Cygańską**, pani **Małgorzata Pachecka** – wójt gminy Michałowice, pani **Ewa Wierzgała** – dyrektor Centrum Usług Wspólnych gminy Michałowice, pani **Beata Rycerska** – przewodnicząca Rady Gminy, pani **Elżbieta Biczuk** – radna i sołtys Nowej Wsi, pani **Paulina Nowicka** – przewodnicząca Rady Rodziców, pani **Zofia Nowicka** – była dyrektor naszej szkoły. Przybyłych gości, rodziców, przyjaciół szkoły, nauczycieli, absolwentów i uczniów powitała pani dyrektor **Jadwiga Jodłowska**.

Tradycyjnie tegoroczne spotkanie miało charakter montażu słowno - muzycznego: wiersze Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w wykonaniu uczniów i absolwentów szkoły w Nowej Wsi przeplatane były piosenkami do tekstów poety bądź tematycznie nawiązującymi do czasów wojny. Pięknie prezentująca się grupa młodych aktorów, wystylizowana na mieszkańców wojennej Warszawy i powstańców, była wyjątkowo liczna. W jej skład weszło 24 uczniów szkoły podstawowej, głównie z klasy VIIa, ale także z VIIIa, VIIb, VIa, i aż 19 absolwentów, obecnie uczniów szkół średnich oraz studentów. Wśród tych ostatnich byli także uczestnicy I Spotkania z Szeleszczącymi Kartami z czerwca 2015 roku.

Młodym utalentowanym aktorom udało się wzbudzić niezwykle emocje wśród publiczności, a wyjątkową nagrodą za występ była owacja na stojąco zainicjowana przez powstańca warszawskiego – pana **Wojciecha Cygańskiego**. Młodzież z radością przyjęła także od pani wójt **Małgorzaty Pacheckiej** zaproszenie do występu w siedzibie gminy. Szczególnie miłym elementem spotkania były pamiątkowe znaczki dla honorowych gości i wszystkich zaangażowanych w projekt, przygotowane przez Radę Rodziców.

Wieczór z poezją Baczyńskiego niebawem będzie można wspominać, oglądając film – relację nakręcony przez ekipę z Fundacji Okiem Kamery ze szkoły w Komorowie oraz cykl zdjęć pani Dominiki Materek ze szkoły w Nowej Wsi.

Beata Wiszniewska
koordynator projektu

Uczestnicy spotkania z weteranem Powstania Warszawskiego kpt. Wojciechem Cygańskim ps. Cygan II

Wspólne kołędowanie

Za nami Święta i Sylwester. Jak mieszkańcy gminy Michałowice spędzili ten wyjątkowy świąteczny czas? Zapraszamy na przegląd wydarzeń i koncertów.

Reguty – Mikołajki

Wspólne śpiewanie kołęd, dzielenie się opłatkiem i życzenia, wigilijne spotkania mieszkańców, mikołajkowe niespodzianki, koncerty, kiermasze i wiele innych ciekawych wydarzeń wypełniło czas przygotowań do Bożego Narodzenia i Sylwestra. Tradycyjnie w grudniu ulice naszych miejscowości rozświetliły dekoracje świąteczne, iluminacje i ustrojone drzewka choinkowe. Mimo braku zimowej aury i śniegu, atmosfera zbliżającego się Bożego Narodzenia ogarnęła gminę i jej mieszkańców.

Mikołajkowe niespodzianki

W Mikołajki dzieci z rodzicami zawiązały licznie do świetlic w sołectwach i osiedlach, a także do urzędu gminy. Jak co roku na najmłodszych czekały niespodzianki: występy, teatryki, konkursy, spotkania z Mikołajem oraz symboliczne prezenty. Mikołajki zorganizowano też w placówkach edukacyjnych, a 7 grudnia dodatkową atrakcją dla dzieci i dorosłych był przejazd po gminie MotoMikołajów, którzy odwiedzili na motocyklach nasze miejscowości rozważając świąteczne prezenty.

Michałowice Wieś - Mikołajki

MotoMikołaje

Spotkania wigilijne

Tuż po 7 grudnia rozpoczęły się tradycyjne spotkania wigilijne, organizowane dla mieszkańców przez zarządy osiedli, sołectwa, stowarzyszenia, koła i kluby oraz radnych i wójta gminy. Dla lokalnej społeczności czas spędzony przy wigilijnym stole, w gronie sąsiadów i znajomych, był okazją do podsumowania minionego roku oraz składania serdecznych życzeń w atmosferze radości, życzliwości, ciepła i wzajemnego zrozumienia.

Koncerty kołęd

Przedświąteczny czas obfitował w niecodzienne wydarzenia muzyczne. 15 grudnia w sali multimedialnej urzędu gminy wystąpił znakomity **Ukraiński Chór Męski „Żurawli”**. Artyści zaśpiewali dla mieszkańców naszej gminy kołеды i ukraińskie szczydriwki – czyli ludowe pieśni związane z obrzędami noworocznymi. Na scenie wraz z chórem wystąpił także radny gminy, Jarosław Hirny-Budka, co było miłym zaskoczeniem dla zgromadzonej na koncercie licznej widowni.

Tuż przed świętami na wspólne śpiewanie kołęd do Granicy zaprosiła mieszkańców Wójt Gminy, Małgorzata Pachecka wraz z Kołami Gospodyń Graniczanki i Gospochy oraz Radną Magdaleną Bronisz. Podczas wieczoru kołęd dla lokalnej społeczności zaśpiewały dzieci z „Przystani Kultury” szkoły w Nowej Wsi, a kołędowanie poprowadził Witold Błaszczyk z Komorowskiego Towarzystwa Śpiewaczego. W spotkaniu uczestniczyli radni gminy: Beata Rycerska (przewodnicząca rady), Joanna Chilarska, Maciej Polarczyk, Edward Kozłowski, Marek Biskot i Jarosław Hirny-Budka.

Magię świąt przywołały koncerty w Opaczy-Kolonii i Regułach, gdzie artyści z Łódzkiego Teatru Piosenki zaprezentowali polskie kołеды i pastorałki. W Nowej Wsi mieliśmy okazję poznać muzyczne tradycje kresowe, w tym kołеды z Wilna w wykonaniu Aliny Małachowskiej – Polki urodzonej na Litwie. W Pęcicach Małych podczas spotkania świątecznego kół gospodyń zaśpiewał nowo powołany chór „Pęciczanki”, a w Michałowicach i Opaczy-Kolonii wystąpił chór „Czerwone Korale” i „Michałowiczanki”. W Sokołowie wspinała niespodzian-

Nowa Wieś - spotkanie świąteczne

Urząd gminy - koncert chóru

Granica - wspólne kołędowanie

Pęcice Małe – koncert chóru „Pęciczanki”

kę dla mieszkańców przygotował radny gminy Edward Kozłowski – podczas wigilijnego spotkania zaprezentowano pokaz slajdów z opisem dawnych dziejów Sokołowa, co było także okazją do wspomnień i wzruszających opowieści z przeszłości.

W Komorowie, na zaroszenie Stowarzyszenia KOMOROWIANIE i Zarządu Osiedla Komorów, pod patronatem Wójta Gminy odbył się koncert zespołu ZEŁOWSKIE DZWONKI - młodzi muzycy wykonali dla mieszkańców najpiękniejsze kolędy i utwory świąteczne grając na ponad 100 dzwoneczkach. Po koncercie był słodki poczęstunek, życzenia, dzielenie się opłatkiem i wspólne kolędowanie.

Warsztaty

Okazją do samodzielnego wykonania ozdób świątecznych były liczne warsztaty, które organizowano w osiedlach i sołectwach, m.in.: w Suchym Lesie, Pęcicach, Granicy, Michałowicach i Sokołowie. Podczas zajęć mieszkańcy mogli wykonać stroiki i wieńce, które potem udekorowały domy na święta. Wyjątkowo rodzinna atmosfera towarzyszyła warsztatom w Sokołowie, w których uczestniczyła wójt gminy.

Komorów – Żelowskie Dzwonki

Kiermasze

Dużym zainteresowaniem mieszkańców cieszyły się lokalne kiermasze bożonarodzeniowe. W Komorowie atrakcją kiermaszu były wyroby rękodzieła lokalnych artystów, ozdoby świąteczne, ceramika i biżuteria oraz potrawy i ciasta przygotowane przez Koła Gospodyń. Kiermasz w salach „Warsztatu Kultury” przy ul. Ceglanej zorganizował Zarząd Osiedla Komorów oraz Koło Gospodyń „Dziewczyny z Komorowa”. Inicjatywę wsparły KGW z Pęcic Małych, Granicy, Suchego Lasu i Nowej Wsi. Mieszkańcy chętnie kupowali upominki i świąteczne prezenty, a miła atmosfera sprzyjała integracji sąsiedzkiej. W Komorowie tradycyjnie kiermasz zorganizowała także szkoła, prezentując piękne prace dzieci i wyroby lokalnych rękodzielniczków.

Komorów - kiermasz bożonarodzeniowy

Michałowice Osiedle - warsztaty

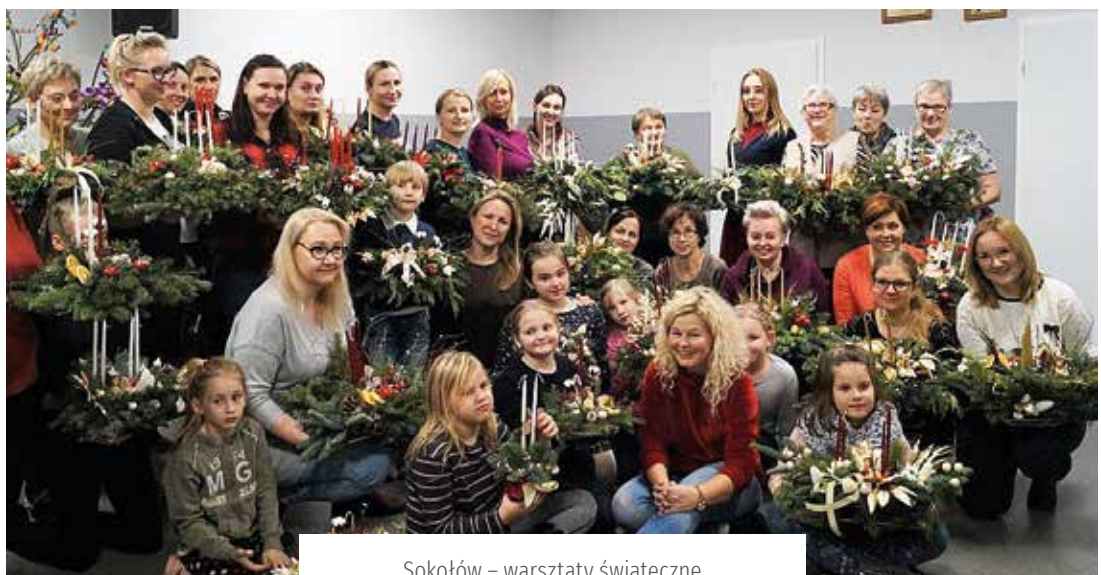
Po drugiej stronie gminy, w Michałowicach, kiermasz odbył się w hali sportowej szkoły, a nad organizacją imprezy, która ma już wieloletnią tradycję, czuwał Zarząd Osiedla Michałowice. Mieszkańcy chętnie odwiedzali wszystkie stoiska w poszukiwaniu pomysłu i inspiracji na świąteczny prezent. Spotkanie umiliły występy uczniów szkoły, warsztaty tworzenia stroików oraz kącik fotograficzny.

Grudniowy czas oczekiwania na Boże Narodzenie był wyjątkowym momentem 2019 roku, pełnym pozytywnej energii, duchowych przeżyć, rodzinnego ciepła i wzajemnej życzliwości, która skłania do czynienia dobra i dzielenia się nim z bliźnimi.

Red. UG

Michałowice Osiedle - kiermasz

Sokołów - warsztaty świąteczne

ZDZIEJÓW

Park w Regułach to pozostałość dawnego parku przy dworze państwa Tyrylskich. Zaprojektował go Francisek Szanior, zrealizował i doglądał Feliks Rymuza.

Czasy najdawniejsze

Reguły położone są na Mazowszu, w środkowym odcinku doliny rzeki Utraty zwanej kiedyś Rzewą lub Mrowną. Południową granicę Reguł stanowi rzeka Raszynka łącząca się w przyległych Malichach z Utratą. Nazwa Utrata przyjmuje się od XVIII wieku. Około 2200 lat temu w okolicy obecnych miejscowości Pruszków, Milanówek i Błonie funkcjonował potężny ośrodek wytopu żelaza. Surowcem była wydobywana powierzchniowo tutejsza ruda darniowa zwana limonitem, a paliwem węgiel drzewny. Odłamki surowca – limonitu w formie brązowo-

-rudych, chropowatych „kamieni” – odnajdowane są jeszcze obecnie w Regułach. Ośrodek według badań archeologów mógł zajmować nawet 300 km kw. i był czynny przez ok. 500 lat. W tym czasie mogło tam działać około 120–150 tys. jednorazowych pieców tworzących długie pola wytopu.

W ośrodku wytwarzano wyroby gotowe, w tym broń, oraz surowiec żelazny. Przypuszcza się, że surowiec i gotowe wyroby wysyłane były nawet na tereny Cesarstwa Rzymskiego. W okolicy rozwijało się osadnictwo związane z ośrodkiem metalurgicznym. Wytopem

W REGUŁĘ

i przetwórstwem żelaza zajmowali się rzemieślnicy. Odnaleziono ślady osadnictwa z epoki kamienia, a w okolicy Pęcic i Reguł odkopano cmentarzysko z czasów kultury łużyckiej i pozostałości osady z epoki kamiennej. Ośrodek zaprzestał działalności w III wieku.

Osadnictwo

Historia Reguł związana jest od dawnych czasów z rodem Werszowitów, w późniejszych wiekach noszących nazwisko Regulskich. Jak pisze Jerzy Regulski w swej książce pt. „Życie splecione z historią”, dzieje rodu sięgają blisko 600 lat i wiążą się z Werszowcami – Rawitami. Od

wieku XII na teren Mazowsza przybywają m.in. osadnicy z Czech – ród Werszowitów (również pisownia Werszowcy) herbu Niedźwiedź, na którym dziewica siedzi z krzyżem wojennym Rawą. Ród wywodził się z południowych Czech. Werszowcy w Czechach działali na rzecz polskiego króla i przyczynili się do objęcia władzy przez Bolesława Chrobrego. Po jego ustąpieniu z Pragi nadal utrzymywali oni z Polską kontakty, ale wobec groźącego im niebezpieczeństwa wkrótce musieli uciekać z Czech. W latach 1100–1108 przebywali w Polsce, gdzie zostali dobrze przyjęci przez Bolesława Krzywoustego. Władca

nadał im dobra w województwie rawskim. Tu zapoczątkowana została mazowiecka linia rodu, a hasło „Rawa” stało się nazwą ich rodzin. Werszowcy–Rawici osiedlają się w jednej z osad – wybierają Reguły położone przy starej drodze z Rawy do Warszawy. Działo si to zapewne na przełomie XIII i XIV wieku. Z rawskiego posuwają się ku Wiśle. Z czasem stan posiadania rodu powiększa się o tereny pobliskie, nowym osadom nadają nazwy przypominające te z Czech, np Reguły to Rehly, Regleh, Pęcice to Pencicih, Pencice. Według zapisu w założonego księgach ziemskich z lat 1421–1430 w Regułach zamieszkują

Rys. Marek Biskot

trzej dorośli bracia: Piotr, Mikołaj i Falisław i jego kolejni potomkowie. Ród w linii od Falisława dodaje przydomek Falk. Ród trzyma się ziemi rodowej przez okres ponad pięciuset lat – do końca XVIII stulecia. Ich stan posiadania jest znaczny i wynosi ok. 7 tys. hektarów pól i lasów. Dopiero w 1770 roku Feliks Falk, potomek Falisława, sprzedał swoją część Reguł swemu szwagrowi Stanisławowi Ziay-Regulskiemu. W roku 1624 Andrzej Chądzyński, właściciel sąsiednich Pęcic, zapisuje Reguły Zalesie kościołowi w Pęcicach. Kościół w Pęcicach był uposażony w roku 1673 w dziesięcinę z sąsiednich wsi, w tym z Reguł. Następnie Reguły wchodzi w skład posiadłości rodziny Marylskich – właścicieli Pęcic. O Regułach i o swoich przeżyciach opowiada młodzieńca, dwudziestoletnia mieszkanka dworku w pisanym w 1901 roku „Dzienniku”. Nosi on tytuł „Dziennik Mary z Reguł”. W tym czasie istnieje już w Regułach parterowy, podpiwniczony, murowany dworek, wybudowany ok. roku 1870. Od Marylskich w roku 1919 majątek Reguły kupił Ludwik Trylski. Majątek wszedł wówczas w okres dynamicznego roz-

woju, specjalizował się w hodowli wysokomlecznych krów. O wysokiej jakości mleka świadczy fakt zaopatrywania szpitali i przedszkoli w Warszawie. Majątek był wzorcowy dla innych gospodarstw. Wprowadzono nowość – butelkowanie mleka do szklanych, litrowych, kapslowanych butelek. Wzór litrowych, szklanych butelek był zastrzeżony w Urzędzie Patentowym pod numerem 2364, napis „REGUŁY” biegnie przez całą wysokość butelki. Butelki te były pierwowzorem dla później stosowanych masowo butelek na mleko. Dynamicznie rozwijało się gospodarstwo – powstało nowoczesne, obszerne podwórze z dwoma oborami, piękną stajnią, piwnicą-lodownią, kuchnią, rozlewnią mleka, szklarenką-mnożarką, ceglany pięknym spichrzem, magazynami i innymi budynkami gospodarczymi, np. małą ubojnią czy rozległą ceglana piwnicą ziemną. Pobudowano budynki mieszkalne dla sprzedawanych z kaliskiego pracowników, istniejące budynki wyremontowano. Kilka budynków jest użytkowanych jeszcze obecnie, ale wiele dawnych budynków służących dla celów gospodarczych rozebrano (np. obory, stajnię).

Dawny dwór państwa Marylskich w Regułach. Na początku XX wieku kupił go Ludwik Trylski. Rodzina Tytrylskich utraciła majątek po wojnie na rzecz Skarbu Państwa na mocy reformy rolnej.

Nowy właściciel działu dynamicznie, przeprowadza poważne inwestycje dla poprawy zaniedbanego gospodarstwa. Przemysłane działania, podnoszące standard gospodarstwa i żyzność pól i łąk, obejmowały na przykład meliorację, utwardzenie dróg czy ogrodzenie terenu wzdłuż obecnych ulic Wiejskiej i Królewskiej. W zachodniej stronie dworu założono rozległy sad. Granice środka gospodarstwa i główne drogi również obsadzono drzewami, takimi jak jesiony, graby i robinie. Wzdłuż granic posadzono graby prowadzone w formie szpalerów. Gospodarstwo jest wówczas wzorowym ośrodkiem hodowli krów. Niewielki dwór dostaje godne otoczenie – w południowej stronie od dworu powstaje park o powierzchni ok. 3 hektarów. Projektantem jest znany i zasłużony dla zieleni Warszawy Franciszek Szanior, projektant wielu parków w Warszawie,

np. Ogrodu Ujazdowskiego czy Parku Skaryszewskiego. Do parku wprowadza wiele oryginalnych odmian drzew i krzewów ozdobnych oraz tzw. egzoty. W pobliżu dworu był centralnie usytuowany klomb prostokątny obwiedziony strzyżonym bukszpanem formowanym na niski żywopłot i sezonowymi kolorowymi kwiatami w środku oraz złocistymi cisami w narożnikach. Podmokły teren został osuszony poprzez wykopanie stawu i przeprowadzenie rowu w kierunku wschód-zachód. W parku jest miejsce na spacer i na rekreację sportową, w części południowej urządzono pełnowymiarowy kort tenisowy. Sieć alejek ziemnych i mostki tworzą wygodny układ spacerowy parku. Okazały staw podnosi walory przyrodnicze i ozdobne. Realizatorem całego założenia w terenie jest pan Feliks Rymuza, miejscowy ogrodnik. Mieszkał on w domku ogrodnika, który zachował się przy ulicy Platanej. W parku znajdziemy jeszcze liczne stare drzewa, które podnoszą walory tego miejsca, jednak park utracił znaczną część dawnego drzewostanu, zniszczeniu uległ też kort tenisowy. Podczas I wojny światowej nacierające wojska niemieckie 11 października 1914 roku dotarły do Pruszkowa zajętego przez Rosjan. Przez dwa dni, 13 i 14 października, trwał wzajemny ostrzał artyleryjski. Bezpośrednie starcie z Rosjanami trwało do 19 października 1914 roku, kiedy Niemcy wycofali się pod Skierniewice, do linii rzeki Rawki. Walki rosyjsko-niemieckie toczą się o pobliskie miejscowości: Pruszków, Żbików, Pęcice. Wojska na tym odcinku rozdzielała rzeka Utrata. Wzajemne ostrzeliwanie artyleryjskie powoduje ogromne zniszczenia, np. pałac w Pęcicach legł w gruzach, a kościół miał rozbite ściany i dach. Obaj najeźdźcy wywożą cenne wyposażenie fabryk i inne dobra materialne. Pozostałe dobra niszczą, aby nie dostało się nic cennego w ręce wroga.

Na pamiątkę walk w zachodnią ścianę kościoła wbudowano pocisk artyleryjski. Taka pamiątka jest również w ścianie kapliczki w Regułach.

Pęcice kilkakrotnie przechodziły z rąk do rąk. Prawie wszystkie wioski w okolicy płonęły, rabowano zwierzęta i cenne przedmioty. Najeźdźcy zostawili spaloną ziemię. Straty w Regułach nie zostały opisane. Z tego okresu pochodzi cmentarz wojenny w polu na wzniesieniu za Raszynką, przy drodze

Wzór litrowych, szklanych butelek z napisem Reguły był zastrzeżony w Urzędzie Patentowym pod numerem 2364; Butelki te były pierwowzorem dla później stosowanych masowo butelek na mleko

do Pęcic. Pochowano na nim ok. 200 poległych – Niemców, Rosjan i Polaków. Zachował się nagrobek Ignacego Tarczyńskiego, zmarłego śmiercią żołnierza w 1914 roku. Obecnie nad mogiłami zbiorowymi dominują dwa drewniane krzyże: katolicki i prawosławny. Cmentarz jest uporządkowany, otoczony murkiem.

Podczas II wojny światowej Pruszków nie był broniony i został zajęty przez Niemców już 8 września 1939 roku. Przez cały okres wojny Pruszków miał duże znaczenie strategiczne z racji położenia i komunikacji z Warszawą i południem Polski. W Pruszkowie stacjonowały wojska niemieckie, była niemiecka dzielnica mieszkaniowa ze

sklepami dla Niemców. Tu mieszkała też kilkuprocentowa mniejszość żydowska. Gdy 1 sierpnia 1944 roku wybucha powstanie warszawskie, już 2 sierpnia dochodzi do krwawej, tragicznej walki pod Pęcicami. Wielkim wstrząsem była tragedia powstańczej młodzieży w boju pod Pęcicami drugiego dnia powstania. Oddział powstańców IV obwodu AK Ochota ppłk Sokołowski ps. Grzymała uchodzi nocą 2 sierpnia 1944 roku z Warszawy-Ochoty. Powstańcy świątem dojeżdża kolejką EKD w okolice Reguły i kierują się w stronę Lasu Sękocińskiego. Posuwają się pasem pól i łąk regułsko-pęcickich, w otwartym terenie. Nie wiedzą, że w pęcickim dworze, w parku i w samej wsi stacjo-

nują Niemcy. Oddział na otwartym terenie zastał zaatakowany przez Niemców posiadających ogromną przewagę uzbrojenia i dogodność pozycji strzeleckich. Powstańcy dostają się w ogień krzyżowy z parku i z cmentarza z I wojny światowej. Do akcji włączają się dwa niemieckie czołgi i przybyły z Okęcia samolot rozpoznawczy. Niemcy wezwali posiłki, z Pruszkowa przybył oddział SS.

W ciężkich walkach powstańcy zostali zmasakrowani. Poległo 31 powstańców, a w urzędzonej obławie Niemcy ujęli jeszcze ok. osiemdziesięciu, z których rozstrzelali sześćdziesiąt osób. Poległych powstańców Niemcy polecieli pogrzebać w zbiorowej mogile w parku.

W kwietniu 1946 roku ze zbiorowej mogiły ekshumowano 89 zwłok (inny zapis podaje liczbę 91 poległych). W parku w Pęcicach w sierpniu 1946 roku wzniesiono w wydzielonej kwaterze pomnik-mauzoleum z wykazem poległych powstańców. Pomnik jest na wygrozdzonej z parku w Pęcicach działce. Jest okazały, z naturalnego kamienia, w formie otwartej księgi. Zawiera wykaz imienny poległych wraz z innymi danymi. Zwieńczenie stanowi orzeł z brązu z koroną jagiellońską, z rozpostartymi skrzydłami. Autorem projektu jest inż. arch. Piasecki. W akcie erekcyjnym pomnika zapisano słowa „Ku wiecznej chwale poległych Powstańców Warszawskich, żołnierzy Armii Krajowej, harcerzy z organizacji „Szare Szeregi” z Warszawy i okolic, ku wiecznej pamięci przyszych pokoleń Narodu Polskiego, w miejscu, które jest grobem, a jednocześnie jednym z miejsc kaźni, został wzniesiony ze składek rodziców i społeczeństwa ten pomnik”. Otoczenie pomnika jest zadbane i, co szczególnie ważne, pomnik od dziesięcioleci otaczany jest m.in. przez władze gminy, rodziny i mieszkańców pamięcią, czcią i hołdem. Od 1967 roku z inicjatywy klubu PTTK Varsovia w rocznicę wybuchu powstania odbywają się Rajdy „Po kamienistej drodze”. Frekwencja uczestników wynosi nawet około 2 tysiące osób. 7 sierpnia 2016 roku miały miejsce: uroczysty apel poległych oraz 50. rajd i 70. rocznica pogrzebu powstańców warszawskich i 72. rocznica wybuchu powstania warszawskiego.

Po upadku powstania Niemcy utworzyli w Pruszkowie na terenie zakładów ZNTK obóz dla wysiedlonych warszawiaków o nazwie DULAG 121,

W obszarze dawnych Reguł zachowały się jeszcze elementy dawnych dziejów związane z ludźmi tu żyjącymi, ich zwyczajami i wiarą, jak na przykład kapliczki przydrożne.

przez który przewinęło się do 600 tys. Polaków. Odbywała się tutaj selekcja do obozów karnych, do robót w Rzeszy i zakwalifikowanych do zwolnień. Ciągłe odprawiane są transporty do Rzeszy i do obozów. Wykonywane są również egzekucje. Warunki bytowe i sanitarne są straszne. Brakuje pomocy medycznej i żywności. Wiele osób umiera. Opieka i aprowizacja spoczywały w ogromnej części na innych Polakach.

Ważną rolę w tym okresie w aprowizacji uwięzionych Polaków odgrywały okoliczne prywatne gospodarstwa rolne, ogrodnicze i majątki ziemskie. Właściciele majątków, gospodarstw rolnych i ogrodniczych poza dostawami żywności udzielali pomocy i schronienia wysiedlonym.

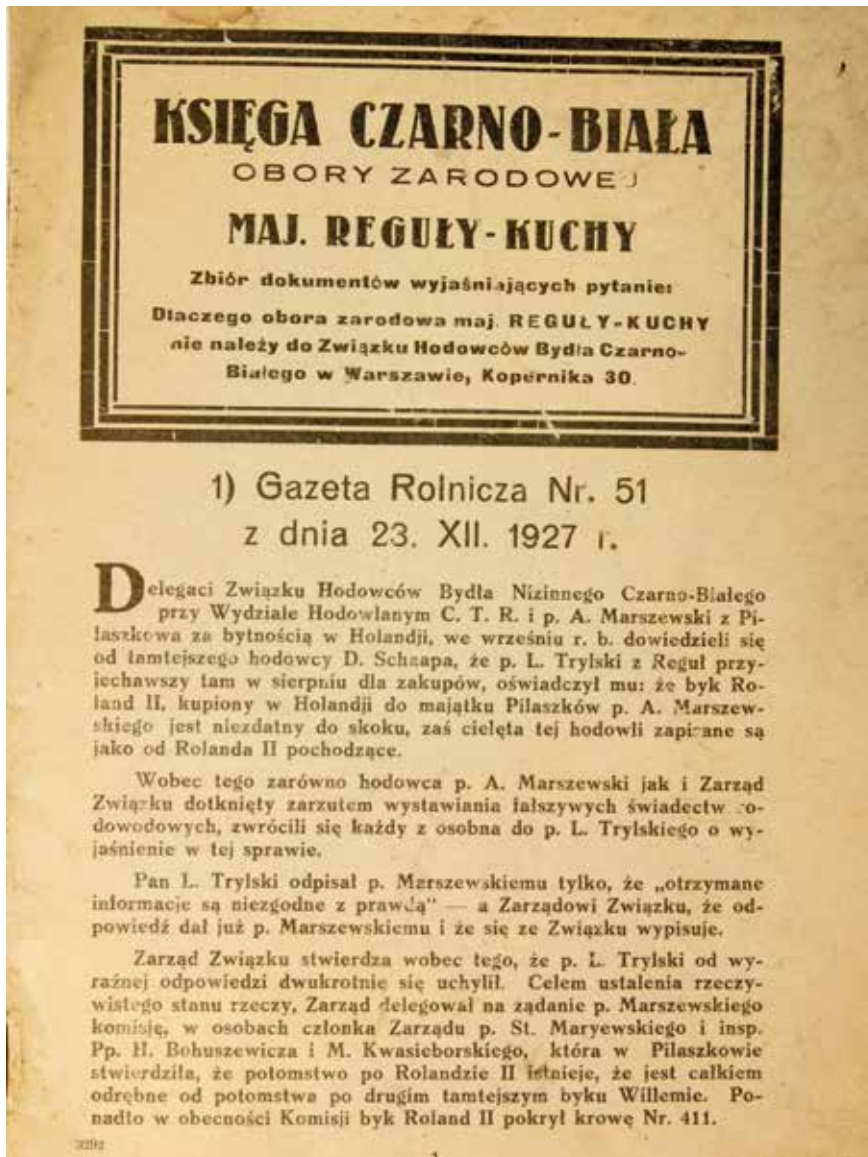
W akcjach tych wśród wielu wyróżniali się m.in. Ludwik Trylski (majątek Reguły) i Adam Marylski (majątek Pęcice).

Dla majątku Reguły zakończenie wojny to tragedia rodziny Ludwika Trylskiego – został on aresztowany i po trwającej blisko czterdzieści dni wywózce koleją na Syberię zmarł. Rodzina Trylskich traci majątek na mocy przepisów o reformie rolnej – majątek Reguły przechodzi na rzecz Skarbu Państwa.

Czas po wojnach

Po wojnie majątek na mocy dekretu o reformie rolnej z dnia 6.09.1944 r. przechodzi we władanie Państwowego Funduszu Ziemi. W 1945 roku

Dodatek do Gazety Rolniczej z dnia 23.XII.1927 w którym opisana jest historia sporu Ludwika Tyrylskiego z zarządem Związku Hodowców Bydła Czarno-Białego. Pismo znajduje się w zasobach biblioteki gminnej w Michałowicach

Kadr z Tygodnika Dźwiękowego z 1937 roku. Krótki film pokazuje „Pierwszy po sezonie zimowym wybieg na pastwisko rasowego stada krów zaopatrującego Warszawę w wyborowe mleko”. Film dostępny jest w serwisie YouTube pod adresem: www.youtube.com/watch?v=tYX0TgtcDKU

przekazany został Administracji Gospodarstw Rolnych i Leśnych – AGRIL. Od 1949 roku Reguły zostają przejęte na dwa lata przez Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego, a w 1951 r. powstają dwie oddzielne jednostki:

1. Placówka naukowa – na wydzielonej powierzchni ok. 6 hektarów utworzono placówkę podległą Instytutowi Ochrony Roślin w Poznaniu, która istnieje do 1964 roku.

- W 1964 r. przejmują ją Zakład Genetyki i Hodowli Instytutu Warzywnictwa w Skierniewicach, który istnieje do 1989 r. W roku 1995 na tych terenach powstaje Polska Hodowla i Nasiennictwo Roślin Ogrodniczych sp. z o.o. Obecnie teren należy do prywatnego właściciela. Aktualny adres tej placówki to Reguły, ul. Wiejska 1.

2. Przy ul. Wiejskiej 11/9 i przy Dworze 11/1 od 1951 r. utworzony był na powierzchni kilkuset hektarów Zakład Doświadczalny Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach. Następnie od roku 1964 Zakład Doświadczalny Instytutu Warzywnictwa w Skierniewicach, a od roku 1989 teren zakładu doświadczalnego przejął IGLOOPOL – Dębica.

W roku 1995 teren przejęła Agencja Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa z dyrekcją w Parzniewie. Zakład w Regułach zatrudniał ponad 100 pracowników. Powyższe dzieje powojenne są słabo udokumentowane – dostępne materiały nie są jednoznaczne, a częste zmiany przynależności obu zakładów utrudniają właściwe rozpoznanie w temacie. Również wywiad środowiskowy nie rozwiał wątpliwości związanych ze zmianami użytkowników tego terenu w Regułach.

W obszarze dawnych Reguł zachowały się jeszcze elementy dawnych dziejów związane z ludźmi tu żyjącymi, ich zwyczajami i wiarą, jak na przykład kapliczki przydrożne.

W skład Reguł wchodzi: Reguły Wielkie, Reguły Zalesie i Reguły Kuchy, które są notowane na starych mapach już od XVIII wieku.

Opracował: Marian Jędras
Reguły, 4.11.2016 r., 27.06.2019 r.

Potrafimy pomagać

Szlachetna Paczka – Michałowice

Święta to czas, kiedy szczególną troską otaczamy potrzebujących. Drużyna „Szlachetnej Paczki” ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Michałowicach zebrała i obdarowała prezentami dwie rodziny – w akcję zbiórki darów zaangażowało się wiele osób, w tym dzieci, rodzice, dyrekcja i przyjaciele szkoły. Na finał michałowicka drużyna Szlachetnej Paczki spotkała się wspólnie w powiatowym sztabie, razem z Wójt Gminy oraz Prezydentem Miasta Pruszkowa.

Drużyna „Szlachetnej Paczki” z Michałowic z wizytą w sztabie powiatowym

„Paczka dla Bohatera”

Przed świętami uczniowie klasy VIII B oraz członkowie koła historycznego komorowskiej szkoły wzięli udział w ogólnopolskiej akcji „Paczka dla Bohatera”. Dzięki ofiarności dzieci i rodziców udało się zebrać liczne dary. Uczniowie przygotowali również przepiękne karki ze świątecznymi życzeniami, które dołączono do paczek z prezentami dla kombatantów.

Akcja „Paczka dla Kombatanta”

Społeczność Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Nowej Wsi włączyła się z wielkim zaangażowaniem w akcję charytatywną „Paczka dla kombatanta” (edycja 2019). Akcja organizowana jest co roku z inicjatywy warszawskiego obwodu Zrzeszenia WiN, przy współudziale Konsulatu Generalnego RP w Wilnie. Szkoła przygotowała 59 paczek, które zostały przekazane Rodakom mieszkającym na Wileńszczyźnie oraz w obwodzie lwowskim na Ukrainie. Dary dla kombatantów stanowią ogromną pomoc, nie tylko materialną, ale i symboliczną, gdyż dla naszych Rodaków z Kresów są świadectwem, że Polacy o nich pamiętają.

Szlachetna Paczka – Komorów

Po raz kolejny w ogólnopolską akcję „Szlachetna Paczka” włączył się Zespół Szkół Ogólnokształcących w Komorowie. Przez blisko dwa tygodnie uczniowie i ich rodzice kompletowali niezwykle cenny prezent - taki, który ma odmienić czyjeś życie. I po raz kolejny się udało. Uczniowie klas siódmych i ósmych w mikołajkowy piątek spakowali 34 ogromniaste paczki, w tym zebrane ubrania, pościel, garnki, żywność, środki czystości, gry, szkolny niezbędnik, a nawet pralkę, lodówkę i łóżko. Dary, będące prawdziwym cudem ofiarności naszych mieszkańców, dotarły do potrzebującej rodziny z pomocą MotoMikołajów.

Rekordowy finał WOŚP

w Gminie Michałowice

Koncert dzieci w sztabie WOŚP w Nowej Wsi

Wynik 28. Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w naszej gminie przejdzie do historii jako jeden z najbardziej szczodrych - dwa sztaby w szkołach w Komorowie i Nowej Wsi zebrały ponad 224 000 zł. To zasługa mieszkańców gminy, którzy z całego serca zaangażowali się w akcję WOŚP na rzecz dziecięcej medycyny zabiegowej.

Na terenie gminy kwestowało 229 wolontariuszy, a w przygotowanie sztabów WOŚP w szkołach włączyło się szerokie grono mieszkańców, uczniowie, rodzice, nauczyciele, pracownicy i dyrektorzy szkół. Przekazano liczne dary na aukcje i licytacje. 12 stycznia, podczas finału WOŚP w Komorowie i Nowej Wsi, frekwencja była bardzo wysoka - każdy chciał dołożyć swoją cegiełkę do zbiórki na szczytny cel. Zachęcały do tego występy artystyczne, pokazy, kąciki kulinarne, kiermasze, loterie i licytacje.

Bieg „Policz się z cukrzycą”

Komorów zagrał z sercem

Orkiestra w Komorowie rozpoczęła swój koncert dla WOŚP jasełkami w wykonaniu Grupy Teatralnej Kurtynka. Wokalnym talentem pochwalił się także uczniowie. Odbył się pokaz tańca Unique Dance, pokazy gimnastyczne MKS Komorów, pokaz filmowy „Fundacji Okiem Kamery” i turniej brydżowy. Na scenie wystąpiła Joanna Bejm prezentując utwory z ostatniej płyty „Jesteś”. Największe emocje budziły licytacje - najwyższą kwotę na licytacji uzyskała koszulka Reprezentacji Polski z podpisami piłkarzy – 1100 zł i obraz Pawła Łęckiego – 800 zł.

Koncert dzieci w sztabie WOŚP w Komorowie

Nowa Wieś pobiegła dla WOŚP

W tym roku sztab WOŚP w szkole w Nowej Wsi postawił na połączenie atrakcji muzycznych z aktywnością sportową. Punktualnie o godz. 13:00 wystartował pierwszy w gminie Michałowice bieg „Policz się z cukrzycą”. Rozgrzewkę poprowadził komandor Radosław Chlebicki z Granicy, a w samym biegu wzięło udział dokładnie 100 osób, zarówno mali jak i duzi. W szkole w Nowej Wsi odbyło się blisko 150 licytacji - najwyższą kwotę osiągnął lot balonem – 800 złotych. Wiele emocji wywołały występy artystyczne i sportowe uczniów oraz pokaz Teatru Tańca OBF.

Mieszkańcy gminy hojnie obdarowali tegoroczną Orkiestrę, która gra i będzie grać do końca świata i o jeden dzień dłużej. Gratulujemy wspaniałych wyników sztabom w Nowej Wsi i Komorowie, wolontariuszom oraz wszystkim ofiarodawcom i darczyńcom.

100 lat! U nas żyje się szczęśliwie

Jubileusz Par Małżeńskich

Pary małżeńskie z naszej gminy, które przeżyły ze sobą 50, 51, 55, a nawet 60 lat, otrzymały Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie przyznawane przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Wręczyła je 20 października 2019 wójt gminy Michałowice, Pani Małgorzata Pachecka. Okazją do wręczenia medali był Gminny Dzień Seniora.

Ten wspaniały jubileusz małżeński obchodzili:

Państwo Małgorzata i Bolesław Borkowscy,
 Państwo Elżbieta i Tadeusz Chruściakowie,
 Państwo Bogda i Marian Draniakowie,
 Państwo Antonina Krockocka i Bogusław Gajdamowicz,
 Państwo Alicja i Jerzy Jodelkowie,
 Państwo Krystyna i Tadeusz Kacprzyccy,
 Państwo Elżbieta i Ryszard Kaźmierakowie,
 Państwo Hanna i Tadeusz Kryczkowie,
 Państwo Krystyna i Józef Ostrowscy,
 Państwo Marianna i Kazimierz Pieńkowscy,
 Państwo Teresa i Eugeniusz Szulcowie,
 Państwo Lila i Leszek Włazowscy,
 Państwo Jadwiga i Andrzej Zwierzchowscy.

Sami jubilaci na pytanie o złotą receptę na długi związek z uśmiechem dzielą się doświadczeniami.

Małgorzata i Bolesław Borkowscy

Państwo Małgorzata i Bolesław Borkowscy, mieszkańcy osiedla Michałowice, obchodzili 51. rocznicę ślubu. *U nas nie ma cichych dni - mówi Pan Bolesław. Moja żona jest stanowcza, ale u nas nie ma, że się na siebie obrażamy.* Małżeństwo Państwa Borkowskich to przykład udanego związku na odległość, ponieważ Pan Bolesław wiele lat spędził zawodowo w Afryce. Dziś Państwo Borkowscy mają syna i trójkę wnucząt. Do tego aktywnie spędzają czas, którego jak mówi Pan Bolesław, ciągle brakuje. *Dziś nic się nie liczy oprócz zdrowia i szczęścia rodzinnego, a nasz syn z synową i wnukami mieszkają w Kanadzie, więc to szczęście mogłoby być bliżej.*

Z Grodziska Mazowieckiego i Pruszkowa sprowadzili się do Komorowa **Państwo Elżbieta i Tadeusz Chruściakowie**, którzy obchodzili jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego. Swoją przepis na szczęśliwy związek zdradza Pan Tadeusz – *Miłość. Łatwiej się zakochać, ale trudniej wytrwać w tej miłości. Jak to się uda, związek będzie trwał długo. Ważnym jest też by się razem nie nudzić. Nas łączą wspólne zainteresowania i pasje: podróże, kino, teatr i muzyka.* Państwo Chruściakowie mają dwójkę dzieci oraz dwoje wnucząt. Pan Tadeusz przez 24 lata był radnym naszej gminy, w tym przez 2 kadencje wiceprzewodniczącym rady gminy i przez 3 przewodniczącym komisji rewizyjnej. Zakładał też *Solidarność* w swoim zakładzie pracy, a w latach 80' działał w niej aktywnie. Podczas wyborów do rady gminy zawsze startował z własnego komitetu, nigdy nie identyfikując się z żadną partią. Pani Elżbieta obecnie jest słuchaczką Uniwersytetu Wszelkiego Wieku w Pruszkowie, a dla Pana Tadeusza jest mistrzynią świata w sudoku, które rozwiązuje pasjami.

Elżbieta i Tadeusz Chruściakowie

Państwa Bogdę i Mariana Draniaków z Michałowic połączyła droga do pracy. Oboje pracowali w instytucjach przemysłowych w Warszawie, do których musieli dojeżdżać. *To były inne, trudne czasy, ale piękne* – mówi Pan Marian. Dziś z 51-letniego stażu małżeńskiego Państwo Draniakowie mają czwórkę dzieci i dziewięcioro wnucząt, z czego są bardzo dumni.

Bogda i Marian Draniakowie

Antonina Krokocka i Bogusław Gajdamowicz

Pani Antonina Krokocka i Pan Bogusław Gajdamowicz do Komorowa sprowadzili się wiele lat temu za namową siostry Pani Antoniny. *51 lat wspólnego życia to sztuka oparta na charakterach i wyrozumiałości* – mówi Pani Antonina. Niewątpliwie życie jubilatów z Komorowa można zaliczyć do bardzo ciekawych. Pan Bogusław Gajdamowicz pracował jako dyplomata, co powodowało, że wiele lat spędzili za granicą. Najczęściej gościli w Ameryce Łacińskiej - Boliwia, Kuba, Peru, Chile, Ekwador to tylko kilka z miejsc na świecie, które wspólnie odwiedzili.

Państwo Alicja i Jerzy Jodełkowie z Michałowic obchodzili 50 lat pożycia małżeńskiego. Wspólnie z jubilatami świętowała ich rodzina – syn z synową i dziećmi oraz córka z zięciem. Na pytanie o sposób na udany związek Pani Alicja podaje to, co mówiła jej babcia: *mądra kobieta robi tak, żeby mąż wiedział, że jest głową rodziny.*

Alicja i Jerzy Jodełkowie

Krystyna i Tadeusz Kacprzyccy

50. rocznicę ślubu obchodzili również **Pani Krystyna i Pan Tadeusz Kacprzyccy**. Tak naprawdę znają się o 4 lata dłużej. *Ja urodziłam się w Nowej Wsi, a mój mąż pochodzi z Mazur* – mówi Pani Krystyna, która ze wzruszeniem i radością dodaje – *mój mąż to był chłopak do wszystkiego. Praca, gospodarstwo, budowa domu, wszystko jego rękami. Ja wówczas pracowałam w opiece społecznej, gdzie opiekowałam się ludźmi, dlatego też dziękuję mężowi, że był wyrozumiały. Jestem mu wdzięczna za wyrozumiałość i tolerancję.* Dziś Państwo Kacprzyccy nadal mieszkają w Nowej Wsi, mają dwie córki i pięcioro wnucząt.

„Nieustającej miłości i wszystkiego, co najlepsze” – głosi napis wygrawerowany na pamiątkowym wazonie, który **Państwo Elżbieta i Ryszard Kaźmierakowie** z Granicy otrzymali z okazji jubileuszu od swoich znajomych. *Chciałabym mieć mniej niż więcej, ale w czerwcu 2019 roku minęło nam 50 lat – mówi Pani Elżbieta. Ja lubię podróżować, a mąż raczej domator, który woli ogród, więc podstawą jest zaufanie.* Potwierdza to Pan Ryszard, dodając: *żona przyjeżdża z jednej wycieczki i już zaczyna przygotowania do kolejnej.* Państwo Kaźmierakowie podkreślają, że najbardziej liczy się dla nich rodzina, a składa się ona z dwóch synów i pięciorga wnucząt.

Elżbieta i Ryszard Kaźmierakowie

Hanna i Tadeusz Kryczkowie

Z różnych stron Polski pochodzą Państwo **Hanna i Tadeusz Kryczkowie**. Pani Hanna pochodzi z Łódzkiego, a Pan Tadeusz z Kieleckiego. *Na początku naszego związku mieszkaliśmy w Opaczy-Kolonii, ale od tego czasu minęło 55 lat, a teraz mieszkamy w Michałowicach – mówi Pan Tadeusz.* Państwo Kryczkowie mają trójkę dzieci – 2 córki i 1 syna, którzy dali dziadkom sześćoro wnucząt. Na pytanie o receptę na długoletni związek Pan Tadeusz odpowiada: *chyba praca, ponieważ przyszło nam żyć w trudnych czasach, które - patrząc na naszą rodzinę - dobrze się przeżyło.*

50 lat małżeństwa obchodzili **Państwo Krystyna i Józef Ostrowscy**. Pan Józef, od urodzenia mieszkaniec Michałowic-Wsi, „ściągnął” Panią Krystynę do siebie, gdzie po dziś dzień mieszkają w otoczeniu rodziny. Życie doświadczyło Państwa Ostrowskich, ale gdy rozmowa przechodzi na temat wnucząt to uśmiech i radość pojawiają się na ich twarzach. *Mamy cztery dziewczynki - podkreśla Pan Józef.*

Krystyna i Józef Ostrowscy

Marianna i Kazimierz Pieńkowscy

50. rocznicę ślubu obchodzili również **Państwo Marianna i Kazimierz Pieńkowscy** z Komorowa. Pani Marianna sprowadziła się wraz z rodzicami do Komorowa, gdy była nastoletnią dziewczyną. Tu uczęszczała do szkoły. Pana Kazimierza poznała w 1965 roku w miejscowości Rozbity Kamień przy okazji wizyt obojga u swoich rodzin. *To była miłość od pierwszego wejrzenia i - chociaż dzieliła nas odległość - każdego dnia uczucie się wzmacniało i szczęśliwie trwa aż do dzisiaj.* Państwo Pieńkowscy mają syna i jednego wnuka.

60 lat razem – ten piękny jubileusz obchodzili **Państwo Teresa i Eugeniusz Szulcowie** z Michałowic. Państwo Szulcowie są już pradiadkami – dwóch synów, czworo wnucząt i troje prawnuków. Wspaniała rodzina, z której niewątpliwie są bardzo dumni. *W spokoju i zgodzie 60 lat przeżyte razem. Pobraliśmy się 1959 roku, a poznaliśmy się na sylwestrze w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie – mówi Pani Teresa. Pan Eugeniusz dodaje – to była randka w ciemno, bo nasi znajomi postanowili nas umówić.* Historia życia Państwa Szulców to gotowy scenariusz na wciągający film. Czasy okupacji, a później systemu komunistycznego nie były łatwe do życia i zakładania rodziny, lecz miłość – na przekór wszystkiemu – zbudowała szczęśliwy związek.

Teresa i Eugeniusz Szulcowie

Leszek i Lila Włazowsky

Trzeba się zgadzać i ustępować – to przepis na udany związek **Państwa Leszka i Lili Włazowskich**, którzy razem przeżyli 51 lat. Do Michałowic, gdzie od urodzenia mieszka Pan Leszek, Pani Lila przybyła z Warszawskiej Woli. Są rodzicami trzech synów i dziadkami dwojga wnucząt. W trakcie krótkiej rozmowy z jubilatami nie zabrakło również wspomnień z dawnych czasów, kiedy to Michałowice były mniejsze i wszyscy się znali.

„Kochanie”, „kotku”. Tak najczęściej zwracają się do siebie **Państwo Jadwiga i Andrzej Zwierzchowski** z Komorowa. Jubilaci nie szczędzą sobie miłości i czułości. *Choć drogi małżeńskie nigdy nie są proste, to trzeba mówić sobie wszystko* – zdradza Pan Andrzej. *Nie można się nie odzywać do siebie* – dodaje Pani Jadwiga. Dla Państwa Zwierzchowskich rodzina jest najważniejsza i dało się to odczuć w trakcie naszej krótkiej rozmowy. Dwie córki i syn dbają, aby rodzice aktywnie spędzali czas. Aktywnie również świętują swój jubileusz, ponieważ gminna uroczystość była już piątą z okazji 50-lecia ich związku małżeńskiego.

Opracowanie:
Mariusz Marcysiak

Jadwiga i Andrzej Zwierzchowski

Wszystkim jubilatam składamy najserdeczniejsze życzenia, wszystkiego tego, co tylko sobie wymarzą. A także tego, żeby ich zdrowie nie opuszczało tak samo, jak radość z życia.

Michałowice
GMINNY BIULETYN INFORMACYJNY
biuletyn@michalowice.pl
tel. 22 350 9123

Wydawca: Urząd Gminy Michałowice, Al. Powstańców Warszawy 1, 05-816 Reguły. Redakcja: Dominika Małgowska, Małgorzata Wejtko, Referat Promocji UG. Teksty: Mariusz Marcysiak, Beata Wiszniewska, Marian Jędras, Anna Sołowiow, Referat Promocji UG. Zdjęcie na okładce: Mikołaj Warsztoccki. Grafika: PRINTPOL

Biegnij, jedź, maszeruj z Gminą Michałowice

Zima, także ta bez śniegu, jest doskonałym czasem dla aktywności fizycznej na łonie natury. Zapraszamy i zachęcamy do korzystania z nowych tras biegowych, rowerowych i spacerowych, które powstały w ramach projektu „Biegnij, jedź, maszeruj z Gminą Michałowice”. Trasy zlokalizowane są głównie na terenach leśnych w obrębie Granicy, Komorowa, Pęcic Małych i Suchego Lasu, oznaczono je kolorami: czerwonym – 7,4 km, niebieskim – 4,0 km, żółtym – 1,4 km i zielonym – 1,0 km. Inicjatywę wytyczenia ścieżek spacerowych i tras rowerowych zrealizowano dzięki współpracy Gminy Michałowice z Nadleśnictwem Chojnów, Leśnictwami Podkowy Leśnej i Sękocina, a przede wszystkim dzięki wielkiemu zaangażowaniu naszego mieszkańca - Pana Radosława Chlebickiego z Granicy. Dziękujemy!

Certyfikat PZPN dla UKS FC Komorów

UKS FC Komorów otrzymał Certyfikat PZPN – ŻŁOTĄ GWIAZDKĘ. W województwie mazowieckim przyznano 13 takich złotych gwiazdek. Certyfikat PZPN potwierdza, że Akademia Piłkarska UKS FC KOMORÓW prowadzi szkolenie dzieci na najwyższym poziomie. Dziękujemy wszystkim za wodnikom, rodzicom i trenerom za aktywny udział w procesie certyfikacji. Gratulujemy!

Matematyka – wstęp do kariery wynalazcy

W 2019 roku zakończył się projekt „Matematyka – wstęp do kariery wynalazcy” dla uczniów klas czwartych i ich nauczycieli. Działania realizowano w partnerstwie z Politechniką Warszawską - Wydziałem Matematyki i Nauk Informatycznych. W zajęciach rozwijających zdolności matematyczne wzięli udział uczniowie klasy 4d Szkoły Podstawowej im. Marii Dąbrowskiej w Komorowie, 4e Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Nowej Wsi oraz 4e Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Michałowicach.

Szkoła w Michałowicach z Krajowym Certyfikatem Szkoły Promującej Zdrowie

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Michałowicach otrzymała Krajowy Certyfikat Szkoły Promującej Zdrowie, za systemowe działania na rzecz poprawy zdrowia całej społeczności szkolnej. Gratulujemy! Uroczystość wręczenia Certyfikatów odbyła się 27 listopada 2019 roku w auli Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie.

CZUJNIKI MONITORUJĄ JAKOŚĆ POWIETRZA

Nasza gmina dołączyła do grona gmin, na terenie których powstała sieć czujników jakości powietrza. Zostały one zamontowane w 11 lokalizacjach rozproszonych po całej gminie. Ponadto wszystkie gminne szkoły i przedszkola zostały wyposażone w monitory, na których wyświetlane są informacje o jakości powietrza w okolicy. Dodatkowo w miejscach cieszących się zainteresowaniem spacerowiczów zamontowane zostały zewnętrzne tablice LED, na których również znajdują się pełne informacje. Czujniki mają za zadanie mierzyć aktualny poziom zapylenia pyłami PM_{2.5} i PM₁₀. Dzięki czytelny infografikom mieszkańcy na bieżąco sprawdzą stan powietrza w pobliżu swojego domu, pracy czy szkoły.

Aktualny stan jakości powietrza można śledzić także:

- w bezpłatnej aplikacji **Syngeos – Nasze Powietrze**
- na stronie internetowej www.naszepowietrze.pl
- na specjalnie przygotowanej podstronie www.michalowice.pl/czujniki-smog

Aplikacja poinformuje o bieżącym stanie powietrza w Państwa okolicy. Bazuje ona na własnej infrastrukturze czujników oraz na danych pobieranych z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ), dzięki czemu dane są bardzo szczegółowe i aktualne. Oprócz stężenia szkodliwych pyłów - można sprawdzić także aktualną temperaturę, wilgotność i ciśnienie. Aplikacja łączy się automatycznie z najbliższym czujnikiem na podstawie uruchomionej w telefonie lokalizacji. Zakup i montaż czujników to część długofalowych działań gminy zmierzających do zachowania czystości powietrza w naszych miejscowościach.

Zachęcamy do pobrania bezpłatnej aplikacji Syngeos Nasze Powietrze oraz zapraszamy do odwiedzenia strony www.naszepowietrze.pl Zobacz także www.michalowice.pl/czujniki-smog

GMINA BEZ SMOGU

**ZRÓBMY WSZYSTKO,
ABY NASZE CZUJNIKI
JAKOŚCI POWIETRZA
ŚWIECIŁY TYLKO
NA ZIELONO!**

SYSTEM WSPARCIA MIESZKAŃCÓW W OPŁATACH ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI / 2020 r.

Stawki miesięczne za odbiór odpadów segregowanych po uwzględnieniu ulg i dopłat

Jakie dokumenty należy złożyć, aby skorzystać ze zwolnienia lub dopłaty z GOPS?

Zwolnienia z opłat za odpady – ulga 100 % lub 50 %

Stawka za odpady 0 zł (zwolnienie 100%)

Stawka dla osób, których dochód nie przekracza: 701 zł dla osoby samodzielnie gospodarującej, 528 zł na osobę w rodzinie.

Stawka za odpady 16,50 zł (zwolnienie 50%)

Stawka tylko dla osób posiadających ważną Kartę Dużej Rodziny.

Deklaracja i załączniki:

Aby skorzystać ze zwolnienia właściciele nieruchomości, którzy segregują, powinni złożyć nową deklarację o wysokości opłaty za odpady wskazując rodzaj zwolnienia i ilość osób do niego uprawnionych. Wraz z deklaracją należy przedłożyć dokumenty potwierdzające prawo do zwolnienia tj. okazać dokumenty określające wysokość dochodu (np.: PIT lub zaświadczenie z GOPS o niskich dochodach) lub okazać ważną Kartę Dużej Rodziny.

Deklarację można pobrać ze strony internetowej gminy. Wypełnione dokumenty składamy w Biurze Podawczym Urzędu Gminy (parter).
Dodatkowe informacje:

pok. 115, piętro 1, tel. 22 350 91 51

Dopłaty z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (GOPS) – kryteria dopłat:

Stawka za odpady 11,55 zł (dopłata 65%)

– dla dzieci ze wszelką niepełnosprawnością oraz osób dorosłych całkowicie niezdolnych do pracy z powodu niepełnosprawności

Stawka za odpady 16,50 zł (dopłata 50%)

– dla osób, których dochód nie przekracza 200 % kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej, tj. 1402 zł na osobę samotnie gospodarującą, 1056 zł na osobę w rodzinie.

Stawka za odpady 19,80 zł (dopłata 40%)

– dla osób, które ukończyły 65 rok życia, a dochód nie przekracza 300 % kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej, tj. 2103 zł na osobę samotnie gospodarującą, 1584 zł na osobę w rodzinie.

Aby skorzystać z dopłaty należy:

1. ZŁOŻYĆ WNIOSEK DO GOPS oraz załączyć dokumenty:

– potwierdzające dochód netto z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku, niezależnie od jego źródła, w tym dochody nieopodatkowane

– potwierdzające całkowitą niezdolność do pracy, a w przypadku dzieci do 16 roku życia potwierdzający niepełnosprawność.

Formularze wniosków dostępne są w GOPS oraz na stronie internetowej urzędu gminy. Wnioski należy składać bezpośrednio do GOPS.

Pytania dotyczące dopłat można kierować do GOPS: gops@michalowice.pl / tel. (22) 350 91 20

2. ZŁOŻYĆ NOWĄ DEKLARACJĘ O WYSOKOŚCI OPŁATY ZA ODPADY Z ZAŁĄCZONĄ DECYZJĄ GOPS – dokumenty składamy w Biurze Podawczym Urzędu Gminy (parter).

UWAGA: ULGI I DOPŁATY NIE ŁĄCZĄ SIĘ. Osoba, która kwalifikuje się do zniżek według kilku kryteriów, wybiera najkorzystniejszą dla siebie dopłatę lub ulgę.

Flâneur in Automobile

Zima tego roku szczególna. Śnieg nie okrywa tajemnicą przydrożnych rowów, ani pól mijanych przez flanerystów. Zieleni jeszcze nie ma, bo być jeszcze nie może, śniegu jeszcze nie było, bo zapewne jeszcze niczym sobie na ten śnieg nie zasłużyliśmy. Trochę szkoda. Pozbawia się nas tej chwili czystości, ciszy i spokoju. Dosłownego przykrycia przyziemnych problemów, wizualnego porządku, choćby na moment. Tak jak w życiu, potrzebujemy chwil takiego wytchnienia.

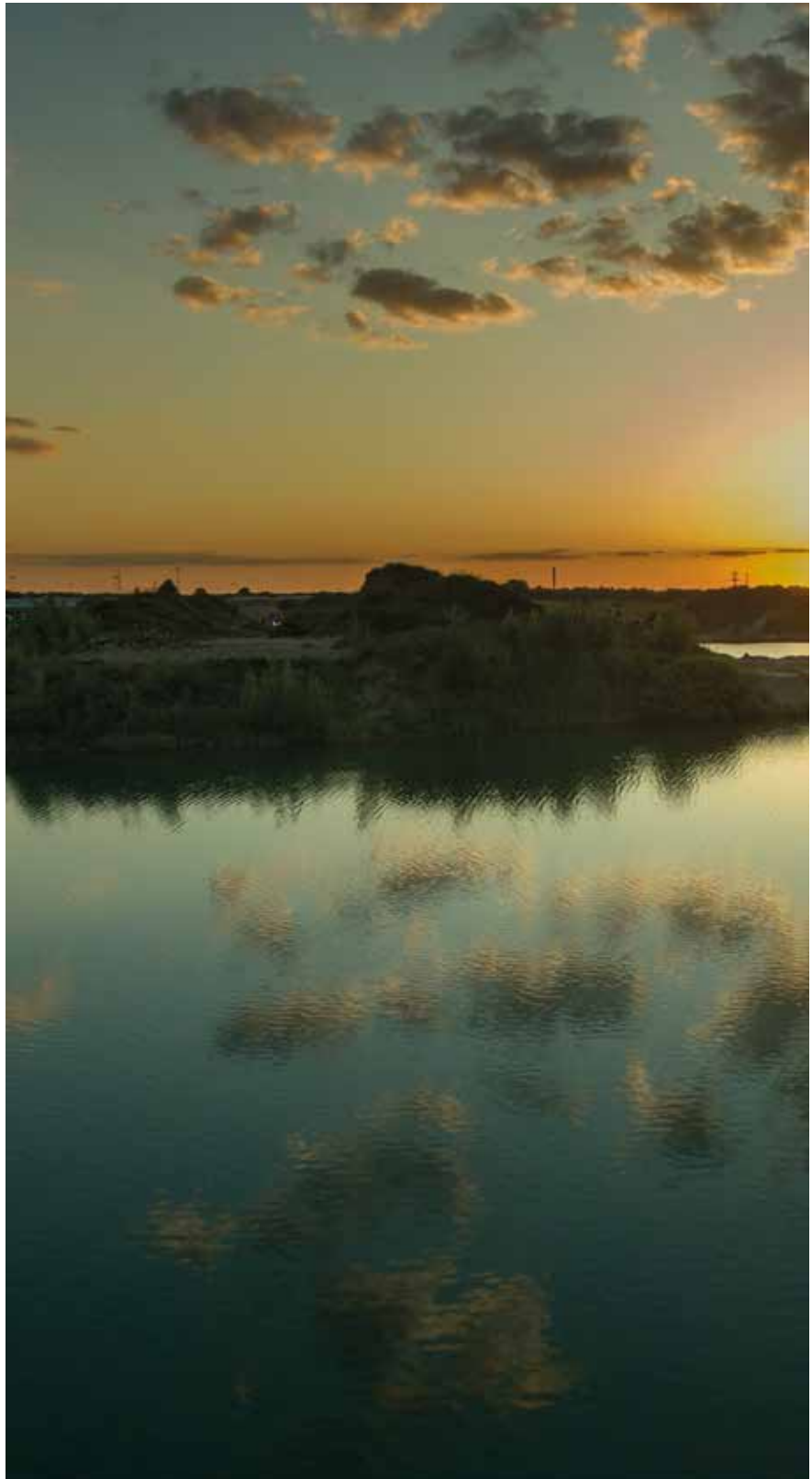
Zamiast zimy utrzymuje się nastrój przedłużonej jesieni. I to w wersji nie-żółtej. A jak jesień, to zazwyczaj sezon na śmieci na poboczach. Pojawiają się jak grzyby wyłaniając się spod ustępującej zieleni. W tym roku na szczęście, w przeciwieństwie do tych prawdziwych, obrodziło ich mało. Rozwleczone po polu świadczą o obecności lisów, a i nie można nie doceniać krukowatych konkurentów w tym zajęciu. Lisów w ogóle jakby mniej. Więc raczej krukowate...

A być może jest zupełnie inaczej. Nie widać lisów, bo nie mają po co przychodzić. Śmieci są sprzątane. Tajemnicze postacie, "lisy na dwóch nogach" sprzątają. Ekobrygady jedne.

Tak już to przyroda układa w swojej permanentnej zmienności, że jak czegoś mniej, to czegoś więcej. Jak nie ma lisów, to są zające. Na polach przy alei Kasztanowej spotkałem po zmroku dwa, pasące się na resztkach zieleni przy drodze. A jak dwa, to może będzie więcej, skoro nie ma lisów, a zające biegają w nocy unikając skrzydlatych drapieźców...

Powie ktoś: z punktu widzenia samochodu czarna nawierzchnia jest lepsza niż biała. Brak śniegu jest lepszy. Może i lepszy. A może i gorszy. Zatem mamy przynajmniej dwie narracyjne możliwości. Możemy się spokojnie podzielić na dwa obozy i zawzięcie dyskutować.

Czekam na czarjki. TJ

Młodzi Mistrzowie

Gminy Michałowice

Kolejnym wybitnym sportowcem i jednocześnie stypendystą sportowym naszej gminy jest Julia Rybicka.

Julia jest utalentowaną akrobatką z Michałowic-Wsi, która od 5 lat trenuje w UTS Akro-Bad w Ursusie pod okiem trener – Natalii Piróg (podobnie jak jej siostra Jagoda, która na swoim koncie ma brązowy medal Mistrzostw Polski Juniora Młodszego, które odbyły się w Orzyszu w dniach: 7–9 czerwca 2019 roku).

Pasję do akrobatyki łączy z pasją do tańca (od wielu lat jest frontmenką w formacjach tanecznych prowadzonych przez choreograf Dorotę Jastrzebską-Sabałę w Klubie Zdrowie), jak również z obowiązkami szkolnymi – jest uczennicą 6 klasy podstawowej w Michałowicach.

Julia Rybicka, Karolina Kawalec i Katarzyna Pszczółkowska

Na co dzień Julia to radosna nastolatka, która uwielbia tworzyć różnego rodzaju prace plastyczne.

Młoda akrobatka z Michałowic-Wsi może pochwalić się wielokrotnym mistrzostwem Warszawy i Mazowsza, a także medalami z turniejów międzynarodowych.

Za wysokie osiągnięcia w zawodach krajowych i międzynarodowych zdobyte w zespołach trojek żeńskich, z początkiem 2019 roku Julia Rybicka została powołana przez Polski Związek Gimnastyczny do KADRY NARODOWEJ 2019. Wraz z Katarzyną Pszczółkowską i Karoliną Kawalec reprezentowały nasz kraj na Mistrzostwach Europy w Akrobatyce Sportowej (październik 2019, Izrael, Holon).

Ostatnim, ogromnym osiągnięciem Julii jest zdobycie brązowego medalu w Mistrzostwach Polski Juniorów w Akrobatyce Sportowej. Jako stypendystka z tytułu członkostwa w kadrze Narodowej Polski, Julia wraz z Katarzyną Pszczółkowską i Karoliną Kawalec zdobyły także brązowy medal w kombinacji trojek kobiecych na Mistrzostwach Polski Juniorów w Akrobatyce Sportowej, Skokach na Trampolinie i Ścieżce, które odbyły się w Katowicach 27–29 września 2019.

Gratulujemy i życzymy kolejnych sukcesów!

Wystawa Renaty Biłozór

Zatoka Cisy

W urzędzie gminy Michałowice prezentowana jest wystawa malarstwa absolwentki warszawskiej ASP i mieszkanki Komorowa – Renaty Biłozór. To premierowy pokaz wystawy, która ukazuje prace artystki z nowego cyklu *Zatoka Cisy*.

Obrazy nawiązują do symboliki kwiatu lotosu, który od wieków obecny jest w kulturze Dalekiego Wschodu: Japonii, Chin, Wietnamu, Tajlandii, Egiptu, Tybetu, Persji oraz Indii. Piękno formy tej rośliny oraz jej niezwykle bogata symbolika zainspirowały Renatę Biłozór do stworzenia cyklu obrazów nawiązujących do malarstwa na jedwabiu, gdzie symboliczny język kwiatów ilustrowany jest poprzez uproszczone formy i jednolite tło podkreślające motyw przewodni.

Złote i srebrne elementy, które artystka zastosowała w kompozycjach, przywołują również mistyczne ikony. Pastelowe barwy, niezwykle spokój i harmonia emanujące z obrazów artystki, a także świadomość znaczenia kulturowego kwiatu lotosu, kierują uwagę widza ku filozoficznym rozważaniom nad wewnętrzną naturą człowieka - istoty, która może pozostać sobą bez względu na to, co się dzieje wokół. Niczym kwiat lotosu z każdym kolejnym wschodem słońca rozkwitamy ponownie i nic z zewnątrz nie może zniszczyć wewnętrznego piękna, które wciąż na nowo się w nas odradza.

Zapraszamy serdecznie
na wystawę malarstwa „Zatoka Cisy”
 Luty 2020, sala multimedialna urzędu Gminy

Patronat nad wydarzeniem objęła Małgorzata Pachecka wójt gminy Michałowice.

Kwadraty z dmuchanym ryżem na miodzie

Składniki na ok. 12-14 porcji:

- 1 szklanka masła orzechowego
- 3 szklanki dmuchanego ryżu
- 1/3 szklanki płynnego miodu
- 100 g ciemnej czekolady
- * łyżka masła opcjonalnie

Przygotowanie:

1. Do miski włóż masło orzechowe, wlej miód i dodaj ryż. Dobrze wymieszaj.
2. Wyłóż masę na blachę, na papier do pieczenia.
3. Rozprowadź równomiernie na powierzchni max. 20 x 20 cm, delikatnie dociśnij i wygładź. Odlóż w chłodne miejsce.
4. W międzyczasie rozpuść w kąpielii wodnej gorzką czekoladę (* z masłem).
5. Wylej na ryżową bazę i rozsmaruj równomiernie łopatką.
6. Wstaw do lodówki na 15 -20 min. Pokrój ostrym nożem na kwadraty. I gotowe.

Smacznego !

Anna Sołowiow – inicjatorka Strefy Zdrowego Żywienia w Szkole, pedagog, praktyk zdrowego i świadomego odżywiania, miłośniczka ziół i natury.

Więcej przepisów znajdziesz na profilu facebookowym: Przekąski i nie tylko – Strefa Zdrowego Żywienia w Szkole lub na www.strefazzwszkole.pl

HARMONOGRAM WYWOZU ODPADÓW KOMUNALNYCH Z GMINY MICHAŁOWICE W OKRESIE LISTOPAD 2019–GRUDZIEŃ 2020 | ZABUDOWA JEDNORODZINNA

	LISTOPAD	GRUDZIEŃ	STYCZEŃ	LUTY	MARZEC	KWIECIEŃ	MAJ	CZERWIEC	LIPIEC	SIERPIEŃ	WRZESIEŃ	PAŹDZIERNIK	LISTOPAD	GRUDZIEŃ	
KOMORÓW	ZMIESZANE	13.11, 25.11	09.12, 23.12	08.01, 20.01	03.02, 17.02	02.03, 16.03, 30.03	16.04, 27.04	11.05, 25.05	08.06, 22.06	06.07, 20.07	03.08, 17.08, 31.08	14.09, 28.09	12.10, 26.10	09.11, 23.11	07.12, 21.12
	PAPIER	18.11	16.12	13.01	10.02	09.03	16.04	11.05	15.06	20.07	17.08	14.09	12.10	16.11	14.12
	METALE LITOWANNA SZTUCZNE	18.11	16.12	13.01	10.02	09.03	16.04	11.05	15.06	20.07	17.08	14.09	12.10	16.11	14.12
	SZKŁO		16.12		10.02		16.04		15.06		17.08		12.10		14.12
	RIO (w tym odpadów niebezpiecznych)	04.11, 18.11	09.12	08.01	03.02	02.03	06.04, 20.04	04.05, 18.05	01.06, 15.06, 29.06	13.07, 27.07	10.08, 24.08	07.09, 21.09	05.10, 19.10	02.11, 16.11, 30.11	07.12
POPIEL	25.11	09.12	20.01	17.02	16.03	27.04						26.10	23.11	07.12	
MICHAŁOWICE, MICHAŁOWICE-WIEŚ	ZMIESZANE	12.11, 26.11	10.12, 23.12	07.01, 21.01	04.02, 18.02	03.03, 17.03, 31.03	14.04, 28.04	12.05, 26.05	09.06, 23.06	07.07, 21.07	04.08, 18.08	01.09, 15.09, 29.09	13.10, 27.10	10.11, 24.11	08.12, 22.12
	PAPIER	19.11	17.12	14.01	11.02	10.03	14.04	12.05	16.06	21.07	18.08	15.09	13.10	17.11	15.12
	METALE LITOWANNA SZTUCZNE	19.11	17.12	14.01	11.02	10.03	14.04	12.05	16.06	21.07	18.08	15.09	13.10	17.11	15.12
	SZKŁO		17.12		11.02		14.04		16.06		18.08		13.10		15.12
	RIO (w tym odpadów niebezpiecznych)	05.11, 19.11	10.12	07.01	04.02	03.03	07.04, 21.04	05.05, 19.05	02.06, 16.06, 30.06	14.07, 28.07	11.08, 25.08	08.09, 22.09	06.10, 20.10	03.11, 17.11	08.12
POPIEL	26.11	10.12	21.01	18.02	17.03	28.04						27.10	24.11	08.12	
GRANICA, NOWA WIEŚ	ZMIESZANE	13.11, 27.11	11.12, 28.12	08.01, 22.01	05.02, 19.02	04.03, 18.03	01.04, 15.04, 29.04	13.05, 27.05	10.06, 24.06	08.07, 22.07	05.08, 19.08	02.09, 16.09, 30.09	14.10, 28.10	13.11, 25.11	09.12, 23.12
	PAPIER	20.11	18.12	15.01	12.02	11.03	15.04	13.05	17.06	22.07	19.08	16.09	14.10	18.11	16.12
	METALE LITOWANNA SZTUCZNE	20.11	18.12	15.01	12.02	11.03	15.04	13.05	17.06	22.07	19.08	16.09	14.10	18.11	16.12
	SZKŁO		18.12		12.02		15.04		17.06		19.08		14.10		16.12
	RIO (w tym odpadów niebezpiecznych)	06.11, 20.11	11.12	08.01	05.02	04.03	08.04, 22.04	06.05, 20.05	03.06, 17.06	01.07, 15.07, 29.07	12.08, 26.08	09.09, 23.09	07.10, 21.10	04.11, 18.11	09.12
POPIEL	27.11	11.12	22.01	19.02	18.03	29.04						28.10	25.11	09.12	
REGUŁY, SOKOŁÓW, SUCHY LAS, OPACZ-KOLONIA, OPACZ MAŁA	ZMIESZANE	14.11, 28.11	12.12, 28.12	09.01, 23.01	06.02, 20.02	05.03, 19.03	02.04, 16.04, 30.04	14.05, 28.05	10.06, 25.06	09.07, 23.07	06.08, 20.08	03.09, 17.09	01.10, 15.10, 29.10	12.11, 26.11	09.12, 23.12
	PAPIER	21.11	19.12	16.01	13.02	12.03	16.04	14.05	18.06	23.07	20.08	17.09	15.10	19.11	17.12
	METALE LITOWANNA SZTUCZNE	21.11	19.12	16.01	13.02	12.03	16.04	14.05	18.06	23.07	20.08	17.09	15.10	19.11	17.12
	SZKŁO		19.12		13.02		16.04		18.06		20.08		15.10		17.12
	RIO (w tym odpadów niebezpiecznych)	07.11, 21.11	12.12	09.01	06.02	05.03	09.04, 23.04	07.05, 21.05	04.06, 18.06	02.07, 16.07, 30.07	13.08, 27.08	10.09, 24.09	08.10, 22.10	05.11, 19.11	10.12
POPIEL	28.11	12.12	23.01	20.02	19.03	30.04						22.10	19.11	10.12	
PECICE, PECICE MAŁE, PECICE (AGRICOLA), KOMORÓW-WIEŚ	ZMIESZANE	02.11, 15.11, 29.11	13.12, 27.12	10.01, 24.01	07.02, 21.02	06.03, 20.03	03.04, 17.04, 30.04	15.05, 29.05	12.06, 26.06	10.07, 24.07	07.08, 21.08	04.09, 18.09	02.10, 16.10, 30.10	13.11, 27.11	11.12, 23.12
	PAPIER	22.11	20.12	17.01	14.02	13.03	17.04	15.05	19.06	24.07	21.08	18.09	16.10	20.11	18.12
	METALE LITOWANNA SZTUCZNE	22.11	20.12	17.01	14.02	13.03	17.04	15.05	19.06	24.07	21.08	18.09	16.10	20.11	18.12
	SZKŁO		20.12		14.02		17.04		19.06		21.08		16.10		18.12
	RIO (w tym odpadów niebezpiecznych)	08.11, 22.11	13.12	10.01	07.02	06.03	10.04, 24.04	11.05, 22.05	05.06, 19.06	03.07, 17.07, 31.07	14.08, 28.08	11.09, 25.09	09.10, 23.10	06.11, 20.11	11.12
POPIEL	29.11	13.12	24.01	21.02	20.03	30.04						23.10	20.11	11.12	

Szanowni Państwo!

Powoli dobiega końca okres świąteczny. Tym samym prosimy o podzielenie się swoją opinią dotyczącą dekoracji świątecznych umieszczanych w miejscach publicznych naszej gminy. Państwa odpowiedzi posłużą do przygotowania dekoracji w kolejnym roku.

Z góry bardzo dziękujemy za Państwa opinie!

Z poważaniem

Małgorzata Pachecka

wójt gminy Michałowice

1. Na początek proszę zaznaczyć w którym sołectwie/osiedlu gminy Michałowice Pani/Pan mieszka?

1. Osiedle Granica
2. Osiedle Komorów
3. Sołectwo Komorów
4. Osiedle Michałowice
5. Sołectwo Michałowice (Michałowice-Wieś)
6. Nowa Wieś
7. Opacz-Kolonia
8. Opacz Mała
9. Pęcice
10. Pęcice Małe
11. Reguły
12. Sokołów
13. Suchy Las

2. Prosimy zaznaczyć właściwą Pani/Panu grupę wiekową.

1. mniej niż 18 lat
2. 18-25 lat
3. 26-35 lat
4. 36-45 lat
5. 46-55 lat
6. 56-65 lat
7. 66-75 lat
8. 76 i więcej lat

3. Prosimy powiedzieć w jaki stopniu popiera Pani/Pan dekorowanie miejsc publicznych ozdobami na latarniach i obiektami świetlnymi w okresie świątecznym? Prosimy zaznaczyć.

1. Zdecydowanie popieram
2. Raczej popieram
3. Ani popieram ani nie popieram
4. Raczej nie popieram
5. Zdecydowanie nie popieram

4. Prosimy powiedzieć jak ocenia Pani/Pan tegoroczne świetlne dekoracje świąteczne w gminie Michałowice? Prosimy zaznaczyć.

1. Bardzo dobrze
2. Dobrze
3. Ani dobrze, ani nie dobrze
4. Źle
5. Bardzo źle

5. Które z wymienionych dekoracji podobały się Pani/Pani najbardziej? Można zaznaczyć maksymalnie 4 odpowiedzi.

1. Wolnostojące figury 3D (obiekty)
2. Napisy nawiązujące do Bożego Narodzenia
3. Dekoracje latarniowe
4. Łańcuchy latarniowe
5. Girlandy nad ulicami
6. Udekorowane lampkami drzewa
7. Prezentacja świetlna na ścianie urzędu Gminy
8. Dekoracja świetlic

6. Które z wymienionych podobały się Pani/Pani najmniej? Można zaznaczyć maksymalnie 4 odpowiedzi.

1. Wolnostojące figury 3D (obiekty)
2. Napisy nawiązujące do Bożego Narodzenia
3. Dekoracje latarniowe
4. Łańcuchy latarniowe
5. Girlandy nad ulicami
6. Udekorowane lampkami drzewa
7. Prezentacja świetlna na ścianie urzędu Gminy
8. Dekoracja świetlic

7. Czy Pani/Pana zdaniem liczba dekoracji świątecznych znajdujących się na terenie gminy Michałowice powinna być zwiększona czy zmniejszona w kolejnym roku?

1. Zdecydowanie powinna być zwiększona
2. Raczej powinna być zwiększona
3. Powinna być taka sama
4. Raczej zmniejszona
5. Zdecydowanie zmniejszona

8. Czy Pani/Pana zdaniem dekoracje świąteczne powinny być skupione w centrum poszczególnych miejscowości czy należy oświetlać wszystkie ulice?

1. Raczej powinny być skupione w centrum miejscowości
2. Raczej powinny oświetlać ulice
3. Powinny być skupione w centrum, ale i równocześnie oświetlać ulice
4. Nie mam zdania na ten temat

Czy jest jakaś miejscowość, jakieś miasto, którego świąteczne dekoracje są – Pani/Pana zdaniem godne naśladowania? Jeśli TAK, to prosimy zapisać niżej nazwę tej miejscowości.

DZIĘKUJEMY ZA WYPEŁNIENIE KWESTIONARIUSZA ANKIETY!

**Ankiety proszę pozostawić w urnie w biurze podawczym Urzędu Gminy Michałowice
lub przesać na adres ankiety@michalowice.pl.**

Na Państwa odpowiedzi czekamy do końca lutego.